Тошкент ҳақиқати

• № 36 (10.613).
1994 йил 25 май чоршанба
Сотувда эркин нархда

1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН НАШР ЭТИЛМОҚДА.

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

ЧОРШАНБА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ.

УЙИМИЗНИНГ ТЎРИ СИЗНИКИ, АЗИЗ ҚАРДОШЛАР!

ҚОЗОҒИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ ТОШКЕНТГА КЕЛДИ

23 май куни Қозоғистон Республикаси Президенти Нурсултон Назарбоев Тошкентга келди. Ўзбекистонда Қозоғистон кунлари бошланиши муносабати билан юртимизга ташриф буюрган юксак мартабали меҳмонни Тошкент аэропортида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов кутиб олди. Икки давлат раҳбарлари тайёрагоҳда мухбирларнинг саволларига жавоб бердилар.

Нурсултон Назарбоев Ўзбекистонда бошланаётган Қозоғистон Республикаси кунлари икки қардош халқнинг азалий дўстлиги нишонаси эканини таъкидлади. Унда илм-фан, маданият ва ишбилармон доираларнинг 600 нафарга яқин аъзоси иштирок этаётганини, бундай учрашувларни тез-тез ўтказиб туриш ҳар икки давлат манфаатларига хизмат қилишини айтди.

Ўзбекистон раҳбари икки қўшни давлат ўртасидаги дўстона алоқалар ривожига равнақ тилар экан, ота-боболардан қолган қадимий анъаналарни давом эттириш, муаммоларни биргаликда ҳал қилиш зарурлигини таъкидлади. Шу йилнинг куз ойларида Қозоғистонда Ўзбекистон кунлари ўтказилишини билдирди.

Кутиб олиш маросимида Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раиси вазифасини бажарувчи Э. Халилов, Республика Бош вазири А. Муталов, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков, ташқи ишлар вазири С. Саидқосимов, Тошкент шаҳри ҳокими А. Фозилбеков, Қозоғистон Республикасининг Ўзбекистондаги фавқулодда ва мухтор элчиси Н. Искалиев ва бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

(ЎзА).

СУРАТДА: Ўзбекистонда Қозоғистон кунларининг тантанали очилиш маросимидан лавҳалар.

А. ЗУФАРОВ тасвири (ЎзА).

«Туркистон» саройидаги тантаналар

Кечқуруи республикамиз пойтахтидаги ҳашаматли «Туркистон» саройида Ўзбекистонда Қозоғистон Республикаси кунларининг очилишига бағишланган тантанали маросим бошланди. Уни Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков очди.

Маросимда Ўзбекистон ва Қозоғистон Республикаларининг Президентлари Ислом Каримов билан Нурсултон Назарбоев иштирок этдилар ва нутқ сўзладилар.

Ўзбекистон ва Қозоғистон раҳбарларининг жондош ва қондош халқларимиз дўстлиги ва ҳамжиҳатлиги йўлидаги истак-хоҳишларини ўзида мужассам этган чиқишлари гулдурос қарсаклар билан кутиб олинди.

Президентлар дил сўзларидан сўнг бир-бирларига эсдалик совғалар топширдилар.

Маросимнинг тантанали қисмида икки мамлакат адабиёт, санъат ва маданияти намояндалари табрик сўзларини изҳор этдилар. Машҳур қозоқ санъаткори Ермек Серкабоев билан Ўзбекистон халқ шоири Эркин Воҳидовнинг байрам қутловлари ҳам анжуман аҳлининг олқишига сазовор бўлди.

Танаффусдан сўнг Ўзбекистон ва Қозоғистон Республикаларининг таниқли санъаткорлари иштирокида катта концерт намойиш этилди.

(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ЎЗБЕКИСТОНДА ҚОЗОҒИСТОН КУНЛАРИНИНГ ОЧИЛИШИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШДА СЎЗЛАГАН НУТҚИ

Ассалому алайкум, азиз биродарлар!

Муҳтарам Нурсултон Абишевич!

Қадрли қозоқ дўстларимиз!

Энг аввало, Сизларнинг барчангизга қадимий ва ҳамиша навқирон Ўзбекистонга ташриф буюрганингиз учун чин дилдан миннатдорлик билдиришга рухсат этгайсизлар.

Юртимизга хуш келибсиз, қадамингиз қутлуғ бўлсин!

Халқларимиз бундай учрашувларни ҳамиша зўр ҳаяжон ва иштиёқ билан кутади. Ҳар иккала мамлакат раҳбарларининг, расмий делегацияларнинг турли хил учрашув ва суҳбатлари ўзбек ва қозоқ халқида доимо катта қизиқиш, келажакка умид ва ишонч уйғотади.

Шу маънода Ўзбекистон ва Қозоғистон раҳбариятининг Алматида, Тошкент ва Туркистонда, Ашхабод ва Бишкекда, Ўрдабоши ва Чўлпонотада ўтказилган самимий ва қизғин учрашувлари тарихий аҳамиятга эгадир. Ана шу учрашувларнинг самараси сифатида бугун ҳаммамиз меҳр-муҳаббат билан дийдорлашиб турибмиз.

Бизлар Буюк Турон диёрида униб-ўсган икки оға-ини халқмиз. Тилимиз ҳам, дилимиз ва динимиз ҳам муштаракдир.

Қадим-қадим замондан Туронзамин деб аталган бу поёнсиз кенгликларда қозоғу ўзбек, қирғизу туркман — барчамизнинг ота-боболаримиз от суриб ўтганлар. Ям-яшил, серҳосил далаларда чорва боққанлар, деҳқончилик қилганлар.

Не-не босқинларни, қирғинларни кўрган бу тупроқни боболаримиз ёнма-ён туриб ҳимоя қилганлар, **Бинобарин, бизнинг тарихимиз ҳам, тақдиримиз ҳам бирлашиб кетган ва бу Оллоҳ таоло берган азалий ва абадий насибамиздир.**

Яхши биласизлар, ўтмишда орамизда айирма чегаралар бўлган эмас. **Умид қиламизки, иншооллоҳ, бундан кейин ҳам бўлмагай.** Қозоғистоннинг улкан ҳудудида ўзбеклар неча асрлардан буён яшаб келаётган бўлса, Ўзбекистон бағрида ҳам бир миллиондан ортиқ қозоқ дўстларимиз истиқомат қилади.

Улар ҳамиша бир-бирларига оға-ини, қуда-қудағай бўлганлар, ҳозир ҳам ягона оила фарзандлари каби тотув ҳаёт кечирмоқдалар. Халқларимиз орасидаги бу дўстлик ва аҳилликни биз бениҳоя қадрлаймиз. Бу — бизнинг энг катта бойлигимиз, қудрат ва шаън-шавкатимиз манбаидир.

Бизнинг иқтисодий, маданий ва маънавий муносабатларимиз жуда қадим замонларга бориб тақалади. Тарихий маълумотларга қараганда, ўтган асрнинг 60-йилларида биргина Тошкент шаҳридан Қозоғистон томонга ҳар йили 40—50 минг туядан иборат савдо карвонлари мунтазам қатнаб турган.

Бухоро ва Фарғона водийсидан борадиган карвонларни ҳам қўшиб ҳисобласак, бу рақам янада ортади. Ўзбекистондан қозоқ овулларига газмоллар, кийим-кечак, уй-рўзғор буюмлари олиб борилган бўлса, қозоқлар юртидан ўн минглаб қўй, от-туя, қорамол, кигиз, палос, жун, тери, озиқ-овқат, пистакўмир ва бошқа моллар келтирилган.

Кўриниб турибдики, донишманд ота-боболаримиз бугун биз «Ягона иқтисодий макон» деб атаётган иқтисодий тизимни ўша пайтдаёқ шакллантириб улгурганлар.

Бизнинг бугунги вазифамиз тарих синовидан ўтган шу қардошлик риштаherзларини янада такомиллаштириш, унга янгича моҳият бағишлашдан иборатдир.

Шу муносабат билан бугун тантанали вазиятда бошланаётган Қозоғистон кунларининг мазмуни, мақсади ва аҳамияти ҳақида икки оғиз тўхталиб ўтишга ижозат бергайсизлар.

Маълумки, биз илгарилари ҳам Ўзбекистонда қозоқ адабиёти ва санъати ёки Қозоғистонда ўзбек адабиёти ва санъати кунлари ўтганини биламиз. Аммо бу галги дийдорлашув — мустақиллик замонидаги илк анжуман аввалгиларидан тамоман фарқ қилади.

Бугун бизнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётимиз янгича бўлганидек, ушбу мулоқотимиз ҳам янгича бўлиши табиий ҳолдир. Яъни бу анжуманни «Қозоғистон кунлари» деб атадик, бирон бир соҳани устун қўймадик. **Бунда маданият аҳли маданият аҳли билан, ижод аҳли ижод аҳли билан, илм-фан аҳли илм-фан аҳли билан, ишбилармонлар эса ишбилармонлар билан бевосита мулоқотга киришадилар.** Бу учрашувлар чоғида турли соҳа вакиллари бир-бирлари билан фикр алмашадилар ва икки мамлакатнинг ижтимоий-иқтисодий, маданий-маърифий тараққиётига биргаликда ўз ҳиссаларини қўшиш учун замин яратадилар, деб ишонамиз.

Ҳурматли дўстлар!

Қозоғистон билан Ўзбекистон Марказий Осиёнинг икки улуғ давлатидир. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг мўътабар даргоҳида озод Қозоғистон ва мустақил Ўзбекистон байроқлари ҳилпираб турганидан барчамиз фахрланамиз. Шу ўринда мен бир нарсани алоҳида таъкидлаб ўтишни истар эдим. Қозоғистон Республикасининг тўнғич Президенти, дўстим Нурсултон Назарбоев билан ҳар бир учрашувимиз бизни ғоят нурли орзу-умидлар, улуғ режалар, янги ғоялар сари илҳомлантиради. Ҳар сафар бу учрашувлардан сўнг юрагимизда ўзимизга янада қатъийроқ ишонч пайдо бўлади.

Бунинг сабаби шундаки, азиз дўстлар, биз қалбимиз тўрида улуғ халқларимизнинг буюк ишонч туйғусини, меҳру муҳаббати ва азму шижоатини ҳамиша ҳис қилиб турамиз.

Ана шу ишонч, ўзаро меҳр-оқибат туфайли биз давлатларимиз ўртасидаги иқтисодий алоқаларни йўлга қўйиш, мол айирбошлаш, тўлов воситаларини бир маромга солиб олишга ва чегараларимиздаги сунъий тўсиқларни олиб ташлашга эришдик. Маълумки, бу ҳаракатга қирғиз биродарларимиз ҳам қўшилдилар.

Уч мамлакат ўртасида барпо этилган ягона иқтисодий маконга кўпчилик давлатлар, жумладан, Россия ҳам катта қизиқиш билан қарамоқда. Бу бизнинг ишларимиз, режаларимизнинг келажаги порлоқ эканидан далолат беради.

Аввалги учрашувларимиз чоғида мен бир гапни қайта-қайта айтган эдим. Бугун икки халқнинг Сиз, муҳтарам вакиллари олдида шу фикрни яна бир марта такрорлашни ўринли деб биламан: **агар қозоқ ва ўзбек миллати бир бўлар экан, тарихимиз, тақдиримиз ва келажагимизни ўйлаб ҳамкор-ҳамқадам бўлиб яшар экан, бу бирликни, бу дўстлик қўрғонини енга оладиган куч дунёда бўлмайди.**

Бир ҳақиқатни ҳеч ким унутмаслиги керак: Ўзбекистон тақдири, бу — Қозоғистоннинг тақдири, қозоқ халқининг келажаги — ўзбек халқининг ҳам келажагидир. Шу сабабдан ҳам бу минтақада тинчлик ва тотувликни барқарор этиш, халқларимиз дўстлигини мустаҳкамлаш — ҳар биримизнинг муқаддас бурчимиз. Узоқ ўтмишдан буён оға-ини, қон-қардош бўлиб яшаб келаётган ўзбек ва қозоқ халқларининг истиқболи учун ўзи-

(Давоми 2-бетда.)

ҚОЗОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ НУРСУЛТОН НАЗАРБОЕВ НУТҚИ

Муҳтарам дўстлар!

Қадрдоним Ислом Абдуғани ўғли!

Азиз биродарлар!

Энг аввало Сизларга қардош қозоқ халқи, кўп миллатли Қозоғистон меҳнаткашлари номидан қизғин салом топширишимга рухсат этгайсизлар!

Мен бу муҳташам «Туркистон» саройи саҳнасида ўзгача бир ҳаяжон билан ўтирибман. Моли ўртада, жони ўртада бўлган икки халқ вакилларининг бордикелдиси аслида ҳайратланарли эмас. Биз қадим замонлардан бери ёнма-ён яшаб келаётган халқмиз. Қозоғистонда қозоқлар ва ўзбеклар, Ўзбекистонда эса ўзбеклар ва қозоқлар яшайди. Ўзбекдан дўсти ва қариндоши бўлмаган қозоқни топиш қийин. Қозоқдан дўсти ва қариндоши бўлмаган ўзбек ҳам йўқ дейиш мумкин. Бироқ бизнинг ўзбек диёрига бу сафаримиз ўзгача маъно касб этади.

Бугун биз Ўзбекистон диёрига мустақил халқ вакиллари сифатида биринчи бор сафар қилдик. Ўзбекистонда Қозоғистон маданияти ўн кунлиги охирги марта 1970 йилда ўтган экан. Ҳамма нарса юқоридан белгилаб берилган яқин ўтмишда қарийб чорак аср мобайнида бордикелди қилмай қўйган эканмиз.

Биз бир-биримизни кечагина таниганимиз йўқ. IX—XI асрлар ўртасида Ўрта Осиё ва Қозоғистон заминида туркий халқлар муштарак давлат қуришга киришганлар. Моваруннаҳр, Еттисув ва Шарқий Туркистон ўлкаларини бирлаштирган Қорахонийлар салтанати бунинг бир далили эди. Ўн тўртинчи аср ва ўн бешинчи асрнинг бошларида ҳозирги Қозоғистон ерида яшаган уруғларнинг кўпчилиги қардош ўзбек ва нўғой хонликлари таркибида яшаган. У пайтда миллатлар шаклланмаган, тил ва урф-одатлар ўртасида фарқ кам эди. Дашти Қипчоқда ҳукмронлик қилган Шайбонийлар давлатидан ажралиб чиқиб, қўл остидаги улусларни бирлаштирган ва қозоқ деган элни шакллантиришга илк қадам қўйган кишилар — Керейхон ва Жонибекхондир.

Дашти Қипчоқда қозоқлар билан ёнма-ён яшаган кўплаб уруғлардан бири ўзбек миллатининг шаклланишига замин бўлди. Улар кейинчалик деҳқончилик ва савдо-сотиқ билан машғул бўлган ўтроқ уруғлар билан бирлашиб, Ўрта аср Шарқ тарихида ёрқин из қолдирган давлатларга асос солди.

Тарихда икки эл орасида низолар ва жанг-жадаллар ҳам бўлган. Аммо бу бир ота, бир онадан туғилганига қарамай, тожу тахт талашган хонлар ва амирларнинг ўзаро кураши эди. Халқ уларни ҳеч вақт қўлламаган. Ташқи душманга қарши курашда иккала эл бирлашган. Ана шу бирлик ва аҳилликни сақлаб қолишимиз керак.

Буни айтишдан мақсадим, қадрли дўстлар, халқларимизнинг эл бўлиб шаклланиш тарихини ҳозиргача пухта ўрганганимиз йўқ. Икки халқнинг тарихи — икки элнинг муштарак маънавий меросидир, машҳур боболаримиз — муштарак ифтихоримиздир. Хоразмий, Беруний, Ибн Сино, Улуғбек, Навоий номлари инсоният учун абадий ёруғ юлдуз бўлиб қолаверади. Улуғ Абай Бобурийлар сулоласига асос солган жасур саркарда, тарихнавис Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг «Бобурнома» асарига юксак баҳо берган эди. Айни пайтда қозоқ диёрида дунёга келган улуғ боболаримиз, Арастудан кейинги иккинчи устоз номини олган Абу Наср ал-Форобий, оқин, улуғ донишманд ва куйчи Қўрқут Ота, ҳосиятли Туркистонда умр кечирган Хўжа Аҳмад Яссавий сингари маърифатимиз устунлари ҳам Марказий Осиёдаги туркий тилда сўзлашувчи барча халқларнинг муштарак ифтихоридир.

Ҳозирги пайтда, мустақилликка эришиб, давлатни бошқаришни ўз қўлимизга олганимиздан кейин ҳам халқларимизнинг тақдири бирдир, деб айта оламан. Чунки, бизнинг мақсадимиз бир, интилишимиз бир. Одам билан одамни, халқ билан халқни яқинлаштирувчи энг биринчи омил мақсадлар бирлигидир. Буни аждодларимиз жуда яхши билишган.

Қозоқларнинг энг машҳур бийларидан бири — Тўлабий элларни бирлаштиришга интилган. У Тошкент шаҳрининг марказидаги Шайхонтоҳурда дафн этилган. Ундан уч юз эллик йил бурун қозоқ яйловларига ёв бостириб келганда, ҳозирги Толдиқўрғон вилоятининг Ўрбулоқ деган ерида Жангирхоннинг сарбозлари жўнғорлар билан жангга киришган бир пайтда Самарқанддан Ялангтўш Баҳодир бошчилигидаги 20 минг ёвқур жангчи кўмакка келади. Яқинроқ даврни оладиган бўлсак, қозоқ маданиятида Тошкентнинг алоҳида ўрни бор. Бу ерда «Тонг», «Сана», «Чўлпон», «Ёш авлод», «Оқ йўл» сингари қозоқча газета-журналлар нашр этилган. Уларда Мағжон Жумабоев, Аҳмет Бойтурсунов, Жусипбек Аймавутов, Мухтор Авезовларнинг илк асарлари эълон қилинган. Қозоқ халқининг Турар Рисқулов, Назир Тўрақулов, Ғани Муротбоев, Султонбек Қўжанов каби атоқли вакиллари Тошкентда меҳнат қилишди. 30-йиллардаги очарчиликда минг-минглаб қозоқлар ўзбек еридан паноҳ топдилар. Қардош ўзбек халқи уларни бағрига олиб, бир бурда нонини баҳам кўрди. Қозоқ халқи буни ҳеч қачон унутмайди.

Фурсатдан фойдаланиб, бошимизга оғир кун тушган дамларда ёрдам қўлини чўзиб, бошпана бергани, бугунги кунда Ўзбекистонда истиқомат қилаётган миллиондан ошиқ қозоқларнинг ҳар томонлама камол топишига кўмаклашаётгани учун ўзбек халқи ва ҳукуматига қозоқ халқи номидан самимий миннатдорлик билдираман!

Азиз дўстлар!

Қардош биродарлар!

Шу йил январь ойида биз Тошкентда учрашиб, икки томон учун ҳам манфаатли бўлган кўпгина масалаларнинг ечимини топдик. Ўзбекистон билан Қозоғистон ўртасидаги ўзаро фойдали алоқаларни янада кенгайтириш йўлларини муҳокама қилдик. Икки мамлакат ўртасида моллар, ишчи куч, сармояларнинг эркин ҳаракатини таъминлайдиган, бюджет, нарх, валюта, бож сиёсатини келишув асосида юритишни кўзда тутадиган эркин иқтисодий макон барпо этиш ҳақидаги шартномага қўл қўйдик. Бу шартноманинг истиқболидан умидимиз катта. Бугун Ўзбекистон пойтахтининг муҳташам саройида очилаётган Қозоғистон кунлари ҳам ана шу аҳдлашувларнинг дастлабки самарасидир.

Сизлар Ўзбекистондаги Қозоғистон кунлари мобайнида бизнинг фан ва техника, маданият ва санъат,

(Давоми 2-бетда.)

Эркин ВОҲИДОВ,
Ўзбекистон халқ шоири.

НАВОИЙ УЙИГА АБАЙ ҚЎНОҚДИР

Қувон, эй мустақил, ҳур Ўзбекистон,
Пояндоздек тўша йўлларга бўстон:
Ўзингдек мустақил, ўзингдек озод
Қозоқ биродаринг бағрингда меҳмон.

Яйловлари туташ, тоғ-қири туташ,
Тарихи, бугуни, тақдири туташ,
Бир буюк чинорким, томири туташ
Жигаргўшанг бугун бағрингда меҳмон.

Навоий уйига Абай қўноқдир,
Жамбул, Жумабулбул — кўзу қароқдир,
Ўртада Яссавий руҳи уйғоқдир,
Тувусқоним оғам юртимда меҳмон.

Ул буюк муқаддас руҳларга қасам,
Мустақиллик ва эрк бўлгай мустаҳкам,
Қозоғим, қароғим, эгизак оғам,
Уйим ўз уйингдир, эмассан меҳмон,
Жаҳонда жаҳондек боқий бўл омон!

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ЎЗБЕКИСТОНДА ҚОЗОҒИСТОН КУНЛАРИНИНГ ОЧИЛИШИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШДА СЎЗЛАГАН НУТҚИ

(Давоми. Боши 1-бетда.)

мизни бирдек жавобгар ҳис этишимиз ва бунинг учун бутун борлиғимизни бағишлашимиз керак.

Қадимдан бир маънавий-руҳий иқлимда нафас олиб келган халқларимиз тарихимизнинг айниқса бугунги масъулиятли даврида — ақл-заковат ва шижоат, дунёвий салоҳият ва миллий ғурур талаб этиладиган даврда яна ҳам яқинроқ, яна ҳам меҳр-оқибатлироқ бўлишлари лозимлигини ҳаётнинг ўзи тақозо қилмоқда.

Фурсатдан фойдаланиб, мен ҳурматли маданият ва санъат арбобларимизга, илм-фан намояндаларига мурожаат қилмоқчиман. Мухтор Авезов, Собит Муқонов, Абдулла Тожибоев, Ойбек, Ғафур Ғулом, Миртемирлар юксак мавқега кўтарган **файзли анъаналар тикланмоғи, муттасил давом этмоғи сув билан ҳаводек зарурдир.**

Истиқлол шабадаси икки мустақил, эркин давлатнинг байроқларини ҳилпиратаётган экан, бу ҳаётбахш шабада санъаткорларнинг ижодхоналарига кириши, халқларимиз юрагига янги руҳ ва илҳом бағишлаши даркор.

Улуғ шоиримиз Ғафур Ғулом қозоқ-ўзбек дўстлигини таърифлаб: «Биз — бир китобнинг икки бетимиз», деган эди. Модомики шундай экан, худди **қадимгидек куйларни бирга куйлаб, тўйларни бирга тўйлайдиган кунлар келди.**

Ўйлайманки, бу йил Мирзо Улуғбекнинг тўйини, келаси йили эса буюк оқсоқол Абайнинг таваллуд саналарини ана шундай табаррук анъаналар руҳида, шоду хуррамлик кайфиятида биргаликда нишонлаймиз. Айтиш мумкинки, бу — она Туркистон заминида яшаётган барча халқлар учун чинакам дўстлик, биродарлик тантанасига айланажак.

Ана шу эзгу ниятларни амалга оширмоқ учун биз янги-янги кўприклар, янги ипак йўлларини қурмоғимиз керак. Токи келгуси авлодларимиз учун йўллар бехавотир, кенг ва равон бўлсин!

Ёш авлодга биз озод ва обод ватанни мерос қолдирмоғимиз керакки, улар боболарнинг улуғ ниятлари ва ишларини давом эттирсинлар. Чунки ёшларнинг маънавий уйғоқлиги миллатни ғафлатдан асровчи асосий омиллардан биридир.

Муҳтарам дўстлар!

Дўстим Нурсултон Назарбоев ва унинг сафдошлари раҳбарлигида Қозоғистонда амалга оширилаётган ислоҳотларни ўзбек халқи катта қизиқиш ва хайрихоҳлик билан кузатиб турибди. Зеро, халқларимизнинг моддий-маънавий манфаатлари ҳар жиҳатдан ўзаро уйғундир.

Биз дунёдаги бирон бир моделга кўр-кўрона тақлид қилмоқчи эмасмиз. Айни вақтда, муайян тараққиёт босқичига эришган давлатларнинг ютуқларини ҳам камситмоқчи эмасмиз. Улардан юз ўгирмаймиз.

Аммо, азиз дўстлар, бизнинг қонимизда минг йиллик Шарқ тафаккурининг бедор руҳи гупуриб турибди. Жаҳон илм-фани ва маданиятига кибернетика асосларини яратган Хоразмийни, буюк файласуф бобомиз Форобийни, тиббиёт қонунларининг тенгсиз кашфиётчиси Ибн Синони, назм юлдузлари — Навоий ва Абайни, Амир Темур ва Бобур, Тўлабий, Қозибек Бий, Айтеке Бий каби улуғ зотларни, Беруний, Имом Бухорий, Баҳоуддин Нақшбанд, Бухор Жиров, Иброй Олтинсарин, Чўқон Валихонов сингари мутафаккирларни берган бу муқаддас замин халқларининг яратувчилик даҳоси ҳамиша уйғоқдир.

Қадрли Нурсултон Абишевич!

Азиз қозоқ биродарларимиз!

Мамлакатимиз жамиятни янгилаш йўлини танлади. Биз бир-биримизнинг ишимиздан нусха кўчирмаймиз, албатта. Бироқ пировард мақсадимиз битта — халқларимизга муносиб турмуш шароити яратиб бериш, иқтисодий, маданий ва маънавий фаровонликка эришишдан иборат.

Ўзбекистон ҳам, Қозоғистон ҳам беҳисоб табиий бойликка эга. Биз бу бойликни ўзлаштиришимиз, иқтисодий, маънавий ва инсоний салоҳиятларимизни янада жипслаштириш йўлидан боришимиз лозим. Бундай йўл иккала мамлакат халқларининг орзу-умидларига мосдир.

Жаҳон тажрибаси ҳамда унча катта бўлмаса-да, ўзимиз босиб ўтган йўл шуни кўрсатадики, мустақилликни қўлга киритиш, уни мустаҳкамлаш, миллий, ижтимоий, ва иқтисодий эркинликка эришиш ҳеч қаерда ва ҳеч қачон осон кечган эмас.

Ўзбекистоннинг жамиятда ислоҳот ўтказиш, эски буйруқбозлик тизимидан ҳуқуқий давлат ва бозор муносабатлари тизимига ўтиш борасидаги йўли халқимизнинг миллий хусусиятлари, руҳияти, дунёқараши, табиий шароитлари ҳамда мамлакатнинг бошқа ўзига хос жиҳатларини ҳисобга олган ҳолда зўр қатъият билан амалга оширилмоқда.

Шу билан бир қаторда биз жаҳон ва баъзи давлатлар амалиётидаги барча ижобий тажрибалардан ижодий фойдаланмоқдамиз.

Шу нуқтаи назардан қараганда, биз мана шу учрашувимизга, Сизларнинг ташрифингизга ҳам катта умид боғлаймиз, азиз дўстлар!

Ишончим комилки, Қозоғистон давлатининг ҳурматли раҳбари, дўстим Нурсултон Абишевич Назарбоев бизнинг юртимизга ўз мамлакатининг энг етук кишиларини, етук мутахассисларини, илғор замонавий билимларга эга бўлган одамларни, катта ҳаётий ва хўжалик тажрибасига эга, ўз ишининг ҳақиқий усталарини бошлаб келган.

Ўзбекистоннинг дарвозалари Сизлар учун ҳамиша очиқ, азиз меҳмонлар. Бизнинг гаплашадиган гапларимиз кўп, ҳамкорлигимиз уфқлари кенг. Келинглар, ўзаро борди-келдиларимиз мунтазамлик касб этсин, биргаликда меҳнат қилайлик, тажриба ва билимларимизни ўртоқлашайлик.

Ҳамкорлигимиз ажойиб самаралар беришига ишончим комил. Келинглар, олдимизда турган қийинчиликларни қўлни-қўлга берган ҳолда енгиб, бозор иқтисодиётини биргаликда қарор топтирайлик. Жаҳон аҳли бизнинг улкан имкониятларимизни кўрсин, бир-биримизга оға-ини, ишончли шерик ҳамда ҳаммаслак эканимизга амин бўлсин!

Қардош Қозоғистоннинг муҳтарам Президенти!

Ҳурматли меҳмонлар!

Ўзбекистон ҳозир қудратли саноат барпо этиш, амалдаги объектларни тубдан қайта қуриш юзасидан катта ишлар қилмоқда. Шу маънода қозоғистонлик мутахассисларга ўзаро ҳамкорлик учун жуда катта имкониятлар бор.

Энг аввало иқтисодий мустақиллигимизни таъминлайдиган саноатнинг бутун негизини ривожлантириш, бой хомашё моддий ресурсларимиз асосида тайёр маҳсулот олишга қаратилган юксак технологик лойиҳаларни амалга ошириш — мамлакатларимиз олдида турган муҳим вазифадир.

Устивор йўналишимиз қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотни амалга оширишдан иборат. Чунки иқтисодиётни ривожлантириш ва халқимиз фаровонлигини оширишнинг энг асосий манбалари қишлоқда жойлашган.

Халқларимизнинг энг оғир, азобли дарди — Орол фожиасидир. Бу муаммо ўзбеклару қозоқлар ҳаёти ва тақдирига бевосита алоқадорлигидан ташқари, оламшумул аҳамият касб этмоқда. Орол бўйи, унинг бойликлари, Сирдарё ва Амударё саховат билан инсонларга ҳадя этган инъомлар илгари собиқ иттифоқники бўлгани барчангизга яхши маълум.

Афсуслар бўлсинки, Оролбўйининг неъматларини барча «ягона совет халқи» билан баҳам кўрган бўлсак, унинг «аччиқ мева»си — Орол ва Оролбўйи фожиаси, бу ҳалокатнинг экологик оқибатлари, ҳалокатдан қутулиш йўлларини қидириш — ёлғиз ўзимизнинг, Марказий Осиё халқларининг иши бўлиб қолди.

Шуни мамнуният билан қайд этиш керакки, асрлардан бери бу улуғ дарёларимиздан сув ичиб келган ва бугунги кунда ҳам ичаётган қардош халқларимиз бу ўта машаққатли муаммони ҳал қилишга биргалашиб киришди. Давлатларимиз бу йўлда ташлаётган муҳим қадамлар барчангизга яхши маълум.

Бугунги учрашувда барча муаммо ва масалалар хусусида гапирмоқчи эмасман. Сизлар жойларда бўлиб, одамларимиз, уларнинг ишлари билан танишасизлар. Сизлар бизнинг тажрибамизни ўрганишингиз бизлар сизларнинг тажрибангизни ўрганганимиздек фойдали бўлишига ишончим комил. Бу учрашувлар мамлакатларимиз ўртасидаги истиқболли, мунтазам, бузилмас алоқаларни ривожлантиришда муҳим қадам бўлишига шубҳа йўқ.

Муҳтарам дўстлар!

Биз ҳозир ижтимоий янгиланишнинг мураккаб ва қийин жараёнини бошдан кечирмоқдамиз. Олдимизга қўйган мақсад ва вазифаларимизни бажариш учун биринчи навбатда тинчлик ва барқарорлик зарур. Аммо, таассуфлар бўлсинки, ер куррамиз турли ташвиш, безовталик ва зиддиятларга тўла. Дам у ерда, дам бу ерда уруш олови ловиллаб турибди. Афсуски, бизнинг минтақамиз ҳам бу кулфатлардан ҳоли эмас. Халқларимиз ўртасида қўшни Тожикистон ва Афғонистонда юз бераётган воқеалар катта ташвиш туғдирмоқда.

Ўзбекистон билан Қозоғистоннинг минтақада ялпи тинчлик ва барқарорликни таъминлаш борасидаги доимий саъй-ҳаракатлари бутун дунё аҳлига аён. Биз бундан кейин ҳам бу йўлда қўлимиздан келган барча ишни қиламиз.

Орамизга раҳна солишга уринаётганлар шуни билиб қўйсинки, бизнинг қондошлигимиз, қардошлигимиз ва аҳиллигимиз абадийдир. Бироқ биз бирон сония бўлса-да, хушёрликни йўқотмаслигимиз, халқнинг «Ўзингга эҳтиёт бўл...» деган доно мақолини унутмаслигимиз керак.

Қозоқ ва ўзбек халқлари тарихнинг барча даврларида бирга бўлган, ёнма-ён қадам ташлаб, турмушнинг бор шодлигу ғамини бирга баҳам кўрган. Асрлар ўтган, ижтимоий тузумлар ўзгарган, бутун-бутун салтанатлар вужудга келган ва емирилиб кетган, ҳукмдорлар ўзгарган, бироқ қозоқ билан ўзбекнинг қондошлиги, қардошлиги ва дўстлиги барқарорлигича қолган. Янглишмасам, қозоқ халқининг «девор бузилар — пойдевор қолар, беклар кетар — халқ қолар» деган доно мақоли бор.

Ҳозир дўстлигимиз, қардошлигимизнинг янги даври юз очди. Мустақил миллат, ўз мустақил ватанининг эгаси бўлган халқларимиз янги тарихини бошлади. Бу тарих — эрк тарихи, балоғатга етиш, иқтисодий ва маънавий қад ростлаш, жаҳон ҳамдўстлигида ўз номи ва нуфузини барқарор этиш тарихи бўлажак.

Мана шу ҳаяжонли дақиқаларда мен бизнинг юксак даражадаги учрашувларимиздан бирини эсладим. Биз ўшанда дўстим Нурсултон Назарбоев билан халқларимизнинг буюк маънавий падари бузруквори Хожа Аҳмад Яссавийнинг ҳоклари жой олган муқаддас Туркистон заминида учрашган эдик.

Ўша учрашув бизнинг қалбларимизга шу қадар кучли ҳарорат ва ёғду бахш этдики, бу ҳарорат ва ёғду бугунги кунда ҳам бизни олижаноб мақсад ва ишларга ундаб турибди.

Дўстлигимизни, умумий хонадонимиздаги қондошлик ва аҳилликни, халқларимизнинг тинч, осойишта ҳаётини кўз қорачиғидек асраш — барчамиз учун шараф ва бурч иши деб ўйлайман. Яна шуни айтишим лозимки, бу иш бизнинг инсоний бурчимиз, ўзларини ўзбегу қозоққа ажратмаган аждодларимиз васиятига садоқатимиздир.

Ҳақиқатан ҳам халқларимиз орасидаги қондошлик шу даражадаки, мамлакатларимиз ўртасида қандайдир чегаралар, турли иқтисодий ва бошқа тўсиқлар бўлишини тасаввур қилиш қийин. Шу маънода дўстим Нурсултон Назарбоев билан халқларимиз ўртасидаги фарзандлик бурчимизни адо этишимиз лозимлигини вақтида англаб, ягона иқтисодий маконни барпо қилиш тўғрисидаги ҳужжатларни имзолаганимиз, кейинчалик бу фикрга яна бир дўстимиз, Қирғизистон Президенти Аскар Акаев ҳам қўшилгани бежиз эмас.

Адолат юзасидан эътироф этишим ва барчага маълум қилишим лозимки, бу ташаббус нафақат Қозоғистон, балки бутун Марказий Осиёда атоқли давлат арбоби, хизматлари бутун дунёда эътироф этилган Нурсултон Назарбоевдан чиққан эди.

Миллатларнинг ўзаро яқинлиги уларнинг оила қуриш масаласи билан ҳам белгиланиши барчага маълум. Бироқ, назаримда, қардошлик бўйича жуда катта билимдон дўстим Нурсултон Абишевич Назарбоев ҳам мамлакатларимизда ўзбеклар ва қозоқлардан тузилган нечта оила борлигини аниқ айтиб беролмаса керак. Албатта, у киши ҳам, мен ҳам мамлакатларимизда қанча қозоқ ёки қанча ўзбек яшашини айтишимиз мумкин. Бироқ, рости, мен ҳеч қачон Ўзбекистондаги қозоқларни ўзимизнинг миллатдан айри қўйишни хаёлимга ҳам келтирмаганман. Биз — битта халқмиз. Мана шунинг ўзи ҳамма нарсани айтиб турибди.

Мен қозоқ халқининг Ўзбекистонни ўз ватани деб билган, бутун ҳаётини унга бахшида этган ўнлаб ва юзлаб фарзандларини санашим мумкин. Улардан бири — Қарши даштини ўзлаштиришдаги меҳнатларини биронта статистика бошқармаси ҳисоблай олмайдиган ажойиб чўлқувар, машҳур Султон Чегебоевдир.

Ёки бўлмаса, жамиятимизни маънавий қайта тиклаш юзасидан жуда кўп иш қилаётган Ўзбекистон Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Жондор Тўленов, шунингдек, ёзувчи олим, бизнинг қозоқча газетамизнинг муҳаррири Қолдибек Сейдановни олайлик.

Қозоқ миллатига мансуб биродарларимиз — Конимех туманидаги «Қарақат» жамоа хўжалигининг чўпони Жахсимурод Сирманов, шу тумандаги интернат мактаб ўқитувчиси Гулзира Аҳметова, томдилик Абдурасул Пўлатов ва Турали Сулаймонов, учқудуқлик Ҳайлигул Жанаева ва Айтбой Турдимуродов биз билан ёнма-ён яшаб, меҳнат қилаётганидан ҳақли равишда фахрланамиз.

Тошкент вилоятида истиқомат қилаётган қозоқларнинг ҳам кўпчилиги жуда машҳур бўлиб кетган. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган пахтакор Комил Қўлдошев, хизмат кўрсатган халқ таълими ходими Тожибек Бойирбеков, хизмат кўрсатган қурувчи Абдулла Опоқхўжаев, хизмат кўрсатган ўқитувчи Жамила Бексултонова шулар жумласидандир.

Ўзбекистонда истиқомат қилаётган, Ўзбекистоннинг тенг ҳуқуқли фуқаролари бўлмиш қозоқ халқининг бу ажойиб ўғил ва қизлари ўзларининг фидокорона меҳнати билан бизнинг умумий бойлигимизни кўпайтирмоқда, маънавий қардошлигимизни мустаҳкамламоқда.

Азиз дўстлар, азиз меҳмонлар!

Мен яна жуда кўп ўзбекистонлик қозоқларнинг номини тилга олишим мумкин эди, бироқ дўстим Нурсултон Назарбоев уларни Қозоғистонга олиб кетиб қолишидан қўрқиб, санашни бас қиламан. Чунки улар бизнинг ўзимизга керак.

Эҳтимол, дўстлар, менинг ҳавотирим ортиқчадир. Қозоғистондаги ўзбеклар қозоқ замини билан туташиб кетгани сингари Ўзбекистондаги қозоқлар ҳам бизнинг замин билан туташиб кетган. Дўстлигимиз, маънавий қондош-қариндошлигимизнинг кафолати ҳам шулардир.

Муҳтарам дўстим Нурсултон Абишевич!

Азиз қозоқ биродарларим!

Бугунги зўр анжуманимиз — катта йўлнинг ибтидоси, бошланишидир. Туркистон озодлигини юз йиллар давомида орзу қилиб ўтган ота-боболаримизнинг руҳи бугун шод бўляпти.

Бу қутлуғ кун барчамизга муборак бўлсин!

Яна бир бор хуш келибсиз, қозоғистонлик бовурларимиз!

Уйимизнинг, қалбимизнинг тўри сизники!

Сизларга сиҳат-саломатлик, омонлик, бахту фаровонлик, ишларингизга зафар тилайман!

Яшасин улуғ қозоқ халқи! Қозоғистон ва Ўзбекистон халқларининг дўстлиги дунё тургунча барқарор бўлсин!

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

21 май куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош котибининг ўринбосари, БМТнинг гиёҳванд моддалар тарқалиши устидан назорат ўрнатиш бўйича халқаро дастури ижрочи директори Жоржио Жакомеллини қабул қилди.

Ислом Каримов меҳмонни мамлакатимизга ташрифи билан қутлади ва унга Ўзбекистонда гиёҳвандликка қарши қилинаётган ишлар хусусида сўзлаб берди.

Суҳбат чоғида Марказий Осиё минтақаси, хусусан, Ўзбекистон ҳудудида гиёҳванд моддалар тарқалишига қарши кураш ғоят муҳим масалалардан бири экани ва бу борада Бирлашган Миллатлар Ташкилоти билан яқиндан амалий ҳамкорлик ижобий самаралар бериши қайд этилди. Сўнгги пайтда гиёҳванд моддалар тайёрланиши ва тарқалишига йўл қўймаслик ҳамда наркобизнесменларнинг зарарли молларни мамлакат ҳудуди орқали олиб ўтишига тўсқинлик қилиш борасида республикада маълум тажриба тўплангани алоҳида таъкидланди.

Қабул маросимида Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Т. Алимов, республика ташқи ишлар вазири С. Саидқосимов, шунингдек, БМТнинг Ўзбекистон Республикасидаги доимий вакили Холид Малик, гиёҳванд моддалар тарқалиши устидан назорат ўрнатиш бўйича БМТ халқаро дастурининг минтақавий директори Аркадиуш Майшик ҳамда Шарқий Европа ва МДҲ мамлакатлари бўйича департамент бошлиғи Бернардо Фрехе иштирок этди.

(ЎзА).

ҚОЗОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ НУРСУЛТОН НАЗАРБОЕВ НУТҚИ

(Давоми. Боши 1-бетда.)

қишлоқ хўжалиги ва саноатдаги ютуқларимиз билан танишасиз. Икки элнинг турли соҳа мутахассислари яқиндан танишиб, ўзаро тажриба алмашиш, фикрлашиш имконига эга бўладилар.

Қардош Ўзбекистон заминига Қозоғистоннинг турли вилоятларидан 600 га яқин маданият, фан арбоблари, ишбилармонлар, ишлаб чиқариш раҳбарлари меҳмон бўлиб келишди. Шу йил кузакда эса сизларни бутун Қозоғистон халқи кутади.

Бу кунлар дўстлигимиз ва қардошлигимизнинг чинакам байрами сифатида эсда қолишига ишончим комил. Қучоқ очиб кутиб олганингиз учун ташаккур, Қардош ўзбек халқига, унинг биринчи Президенти, қозоқ халқининг яқин дўсти, қадрдон биродарим Ислом Каримовга бахт-саодат тилайман.

Муҳтарам Ислом Абдуғаниевич!

Азиз дўстлар!

Халқларимиз ўртасидаги дўстлик ва асл биродарлик илдизлари минг йиллардан нарига ўтиб кетган. Бизнинг тарихимиз, тилларимиз, динимизгина умумий эмас, тақдиримиз ҳам муштаракдир. Биз, қозоқлар ва ўзбеклар, қозоғистонликлар ва ўзбекистонликлар бирлигимизнинг ана шу кўзга кўринмас, лекин мустаҳкам риштасини ҳамиша сезиб турамиз. Бу нарса айниқса ҳозир, Қозоғистон билан Ўзбекистон ўз давлатини барпо этишнинг ягона ва мураккаб йўлидан бораётган пайтда яққол сезилмоқда.

Деҳқончилик билан шуғулланувчи ва кўчманчи халқларнинг ёнма-ён тинч-тотув яшаши ва мустаҳкам алоқа қилиши деярли уч минг йил давомида Марказий Осиё тарихий тараққиётининг ўзига хос жиҳатларини белгилаб берган хусусиятдир. Ҳозир республикаларимиз мустақилликка эришиб, халқларимизнинг жуда кўп авлодлари орзуси рўёбга чиқа бошлаган пайтда ҳам, жаҳон ҳамжамиятига чиқадиган йўлимизни, келажагимизни ўзаро фойдали алоқаларсиз, пухта ўйланган ва якдил ҳаракатларсиз тасаввур қилиб бўлмайди. Ахир биз қўшни, қардош халқлармиз, шу сабабли, аждодларимизнинг анъаналарига мувофиқ умумий муаммоларни биргалашиб ҳал қилишимиз керак.

Бунинг устига, Қозоғистон ва Ўзбекистон иқтисодиёти бир-бирига мустаҳкам боғлиқ. Қозоғистоннинг МДҲ мамлакатлари билан маҳсулот айирбош қилишининг умумий ҳажмида Ўзбекистоннинг улуши катта. Масалан, биз учун табиий газ ва енгил саноат маҳсулотларининг асосан сизнинг давлатингиз етказиб беради. Ўз навбатида, Қозоғистон Ўзбекистонга ҳар йили икки миллион тонна атрофида дон, 600—800 минг тонна кўмир, 200 минг тонна қора металлар прокати ва бошқа кўп маҳсулот етказиб бермоқда.

Қозоғистон билан Ўзбекистон бу йил ҳам, келгуси йилларда ҳам таркиб топган ўзаро фойдали алоқаларни сақлаб қолиш, маҳсулотларнинг айрим турлари бўйича эса, ўзаро маҳсулот етказиб бериш ҳажмини кўпайтириш ниятидадир.

Ҳамма иш биз хоҳлагандек силлиқ кўчаётгани йўқ, албатта. Таассуфки, маҳсулотларнинг айрим турлари бўйича қарзлар бор. Бунинг сабаби ҳамма корхона ва ташкилотларни қамраб олган кескин тўлов танглигидадир. Аммо биз бу муаммолар эндиликда ягона иқтисодий макон доирасида муваффақиятли ҳал этилиши лозим, деб ҳисоблаймиз. Бундай ягона иқтисодий макон барпо этиш тўғрисида шу йил январь ойида Тошкентда қарор қабул қилдик ва унга яқинда Қирғизистон қўшилди.

Бу қарорнинг аҳамияти жуда катта. Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги доирасида қабул қилинган битимлар нақадар қийинчилик билан бажарилаётганини ҳаммамиз биламиз. Шу жиҳатдан қараганда, Марказий Осиёда ягона иқтисодий маконни вужудга келтириш — ўз иқтисодиётини мустаҳкамлашдан оғизда эмас, балки амалда манфаатдор бўлган мамлакатларнинг ўзаро келишиб, масъулият билан биргаликда ҳаракат қилишининг ёрқин намунасидир. Дарвоқе, бу макон ёпиқ эмас, балки ҳар қандай давлат ёки давлатлар гуруҳи учун очиқ эканлигини таъкидламоқчиман.

Қўшни МДҲ республикалари чегараларидаги божхоналар ҳали у ерда, ҳали бу ерда мустаҳкамланаётгани ҳақидаги хабарларни матбуотда деярли ҳар куни ўқиш мумкин. Бунга, масалан, бир мамлакатдан наркотик моддалар ёки қуроллар келтирилаётгани, бошқа мамлакатдан стратегик материаллар олиб кетилаётгани сабаб қилиб кўрсатилмоқда. Аммо божхоналарни мустаҳкамлашга, асрлар давомида божхона бўлмаган жойларда уларни барпо этишга ҳожат борми? Эҳтимол, ана шу давлатларнинг тегишли идоралари биргаликда ҳаракат қилиш тўғрисида келишиб олиши лозимдир? Бунинг устига биргаликдаги ҳаракатнинг ижобий натижа бераётганини барча кўриб турибди.

Бир назар ташланг: ўртадаги чегаралари шартли тус олаётган давлатлар сони дунёда тобора кўпайиб бормоқда. Бу — объектив жараён бўлиб, унинг йўналиши ва муқаррарлигини табиат қонунлари ва ижтимоий қонунлар тасдиқламоқда. Ҳар қандай жисм ҳам, шу сингари ҳамжамият ҳам яккаланиб қолса, ҳалокатга маҳкум бўлади.

Собиқ СССРни бутун дунёдан ажратиб турган «темир парда» бирор кишининг иродаси билан эмас, балки шу объектив сабабга кўра қулаб тушди. Аммо ана шу «парда» қулагач, иттифоқдош қўшнилар ўртага девор олиш ва бир-бири билан алоқани узиш учун шу «темир»ни тўплашга шошилишди. Бу — беҳуда иш. Яхшиси, ана шу темирдан ўзаро қўшимча йўл ясаш керак. Буюк Ал Форобий халқлар баҳслашиш ўрнига ақл-идрок билан иш тутгани яхши, деган эди. Ақл-идроқ аҳилликка олиб боради. Бу ўринда буюк Алишер Навоийнинг:

«Олам аҳли, билингиз,
иш эмас душманлиғ,
Ер ўлинг бир-бирингизгаки,
эрур ёрлиғ иш»,

деган доҳиёна байтини доимо ёдда тутиш лозим, деб ўйлайман.

Азиз дўстлар! Давлатларимиз туб ижтимоий-иқтисодий ислоҳотларни амалга оширмоқда. Биз бир-биримиздан ўрганмоқдамиз, ислоҳотларни муваффақиятли ўтказишдан чинакам манфаатдормиз. Бу эса кучимизга куч қўшмоқда, бизни бир-биримизга тағин ҳам яқинлаштирмоқда.

Ягона иқтисодий макон тўғрисидаги битимгина эмас, Ўзбекистонда ўтказилаётган мана шу Қозоғистон кунлари ҳам Марказий Осиёда ижобий бирлашув жараёнлари давом этаётганига ишонарли далил бўлиб хизмат қилади. Битим иқтисодиётнинг бир-бирига яқинлашуви ва мустаҳкамланиши бўлса, Қозоғистон кунларининг ўтказилиши — халқларнинг бир-бирига яқинлашуви, улар ўртасидаги алоқаларнинг мустаҳкамланиши, одамларнинг янги дўст ва таниш орттиришидир. Чунки инсон учун энг зарур нарса — тотувлик, дўстлик ва тинчликдир.

Самимий кутиб олганингиз, меҳмондўстлигингиз учун яна бир бор миннатдорлик билдиришга рухсат этгайсиз!

Азиз дўстлар!

Ўртамизда талашадиган ҳеч нарса йўқ. Ниятимиз бир, мақсадимиз ҳам бир. Ерларимиз бир-бирига туташ, халқларимиз қондош-қариндош. Бугун бизга бирлик, ҳамкорлик, тотувлик, ўзаро ёрдам ҳар қачонгидан ҳам зарур. Қозоқ ва ўзбек халқларида бир мақол бор: «Бўлинганни бўри ер». Ҳеч қачон бўлинмайлик.

Қозоқ ва ўзбек халқларининг дўстлиги абадий бўлсин!

ДЎРМОНДАГИ УЧРАШУВЛАР

Қозоғистон Президенти Нурсултон Назарбоев ва Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов тушган машиналар карвони аэропортдан Қозоғистон раҳбари учун ажратилган қароргоҳ сари йўл олди. Тошкент шаҳрининг байрамона безатилган кўчаларида минглаб шаҳарликлар юксак мартабали меҳмонни олқишладилар.

Маълумки, ўзбек ҳамда қозоқ халқларининг яқин ва узоқ ўтмиши уйғундир. Ўзбекистон ва Қозоғистон Республикалари мустақиллик эълон қилгач, халқларимизнинг бугуни ва келажагида ҳам кўпгина муштарак жиҳатлар мавжудлиги аён бўлди. Буни ўз вақтида англаб етган ҳар икки мамлакат Президентлари қадимий ҳамкорлик анъаналарини давом эттириш йўлидан бормоқдалар. Хусусан, Ислом Каримов ва Нурсултон Назарбоевнинг ташаббуси билан тузилган Ўзбекистон, Қозоғистон ва Қирғизистон Республикалари ўртасидаги ягона иқтисодий ҳудуд минтақада иқтисодий аҳволни яхшилашда ҳамжиҳатликнинг аҳамияти беқиёс эканини кўрсатди. Тошкентда ҳамда Ўзбекистоннинг бир қанча вилоятларида ўтажак тантаналар нафақат давлатлараро маданий тадбир, балки икки қўшни мамлакатнинг ҳар томонлама ҳамкорлик алоқаларини янада ривожлантириш, халқларимиз ўртасидаги дўстлик ва қардошлик ришталарини мустаҳкамлаш йўлида қўйилган муҳим одим бўлмоғи шубҳасиз. Илм-фан, маданият соҳаси вакиллари ҳамда ишбилармонлардан иборат 600 нафар кишилик Қозоғистон делегациясига шахсан Президент Нурсултон Назарбоевнинг бошчилик қилаётгани давлатларимиз, халқларимиз ўртасидаги ҳамжиҳатлик, ҳамфикрликнинг яна бир поғонага кўтарилишига асос бўлади.

Олий мартабали меҳмон юртбошимиз ҳамроҳлигида Қозоғистон Республикаси давлат байроғи тикилган махсус қароргоҳга етиб келгач, икки мамлакат Президентлари бир-бирларига эсдалик совғалар топширдилар.

Шундан сўнг Ислом Каримов билан Нурсултон Назарбоев ўртасида якка-ма-якка суҳбат бўлди. Мулоқот чоғида икки қардош республика раҳбарлари мазкур анжуман билан боғлиқ масалалар юзасидан ўзаро фикр алмашдилар.

Шу куни Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги билан Қозоғистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги ўртасида ўзаро маслаҳатлашув протоколи имзоланди.

Ҳужжатни икки мамлакат ташқи ишлар вазирлари — Саидмухтор Саидқосимов ҳамда Қанаат Саудабаев имзоладилар.

(ЎзА).

«ЭКСПОМАРКАЗ»ГА ТАШРИФ

Қароргоҳдаги яккама-якка суҳбатдан сўнг Ўзбекистон ва Қозоғистон давлат раҳбарлари «Экспомарказ»га келдилар. Бу ерда Қозоғистон Республикаси халқ хўжалигининг турли тармоқларида ишлаб чиқарилган маҳсулотлар намуналари, фан-техника ютуқлари кўздан кечирилди. Ислом Каримов ва Нурсултон Назарбоев бу ерда ишбилармон доиралар вакиллари билан учрашдилар.

— Илгари ҳам маданий алоқаларни ривожлантириш йўлида кўплаб тадбирлар ўтказилган, — деди мамлакатимиз раҳбари. — Аммо уларда сиёсий, иқтисодий масалалар атрофлича муҳокама этилмаган. Ўзбекистонда Қозоғистон Республикаси кунларини ўтказиш доирасида маданий алоқалар билан бирга иқтисодий муносабатларимиз аҳволини ҳам таҳлил этишга қарор қилдик. Давлатларимиз ўртасида барпо этилган ягона иқтисодий макон узилиб қолган иқтисодий алоқаларни тиклашда катта аҳамият касб этаётгани барчага аён. Энди уни янада мустаҳкамлаш механизмларини ишлаб чиқиш ва ҳаётга тадбиқ қилиш даркор.

Ўзбекистон Президенти бозор иқтисодиёти шароитида маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун мавоза усулидан кенг фойдаланиш зарурлигини, маҳсулот айирбошлашда ўзаро манфаатли алоқаларга катта эътибор бериш лозимлигини таъкидлади.

Қозоғистон Президенти эса ишбилармонлар учун барча шарт-шароит яратилганига қарамасдан, улар сусткашлик қилаётганини айтди.

— Бу йилдан бошлаб халқ хўжалигининг барча тармоқларида давлат таъминоти, давлат буюртмаси деган гаплар эскирди, — деди Нурсултон Назарбоев. — Ҳар бир тармоқ раҳбари, ҳар бир ишбилармон олди-бердини воситачиларсиз йўлга қўйиши, тайёр маҳсулот ишлаб чиқаришни таъминлаши зарур.

Мулоқот чоғида ягона иқтисодий макон ҳали талабга тўлиқ жавоб бермаётгани, жузъий камчиликлар, тушунмовчиликлар мавжудлиги, ҳар икки давлат ишбилармон доиралари бир-бирларидаги шарт-шароит, имкониятлар билан яхши таниш эмаслиги, бу борада ахборот таъминоти етарли бўлмаётгани масалалари атрофлича муҳокама этилди.

Ислом Каримов ва Нурсултон Назарбоев учрашувда ишбилармонларни қизиқтирган барча саволларга жавоб қайтардилар.

(ЎзА).

БУЮК ШОИРГА ЭҲТИРОМ

Шу куни Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов ва Қозоғистон Президенти Нурсултон Назарбоев буюк шоир ва мутафаккир, умумтуркий адабиётнинг улуғ даҳоси Алишер Навоийга эҳтиром изҳори учун адиб ҳайкали қошига келдилар, унинг пойига гуллар қўйдилар. Икки қўшни мамлакат раҳбарларининг ушбу қутлуғ қадамжони зиёрат этишида улкан рамзий маъно бор, албатта. Зеро, Алишер Навоий умр бўйи туркий халқлар дўстлигини куйлади, инсониятни тинч-тотув, ўзаро биродарликда ва ҳамкорликда ҳаёт кечиришга ундади. Алишер Навоийнинг жаҳон тафаккури хазинасидан жой олган буюк адабий мероси ана шу сабабли ҳам ўзбек ва қозоқ учун бирдек қадрлидир.

Шоир зиёратгоҳига ташриф чоғида Ислом Каримов ва Нурсултон Назарбоевга Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раиси вазифасини бажарувчи Эркин Халилов, республика Бош вазири Абдулҳошим Муталов, Бош вазир ўринбосари Мираброр Усмонов ва Тошкент шаҳри ҳокими Адҳамбек Фозилбеков ҳамроҳлик қилди.

(ЎзА).

ҚОЗОҒИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ ТОШКЕНТДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

Қозоғистон Республикаси Президенти Нурсултон Назарбоев 24 май куни Тошкентдан жўнаб кетди.

Аэропортда икки давлат раҳбарлари И. Каримов ва Н. Назарбоев мухбирларнинг саволларига жавоб бердилар.

Нурсултон Назарбоев иктисодий ислоҳотлар амалга оширилаётган ҳозирги вақтда икки қардош мамлакатнинг бир-бирига елкадош бўлиши олис мозийга бориб тақаладиган дўстлик ришталарини янада мустаҳкамлашини айтди. Юксак мартабали меҳмон Қозоғистон делегациясига кўрсатилган иззат-ҳурмат учун миннатдорчилик изҳор этди.

Ўзбекистон Президенти ўзаро амалга оширилаетган ишлар ота-боболаримизнинг эзгу амаллари давоми эканини таъкидлаб, икки қўшни давлат ўртасидаги ҳамкорлик алоқалари янада мустаҳкамланишига ишонч билдирди.

— Қозоғистон ҳам Ўзбекистон сингари табиий заҳираларга, ички имкониятларга бой юрт, деди Ислом Каримов. — Бу имкониятларни бирлаштириш ҳар икки давлат учун келажакда нурли уфқлар очади.

Кузатиш маросимида Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раиси вазифасини бажарувчи Э. Халилов, республика Бош вазири А. Муталов, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков, Ташқи ишлар вазириС. Саидқосимов, Тошкент шаҳар ҳокими А. Фозилбеков, Қозогистон Республикасининг Ўзбекистондаги фавқулодда ва мухтор элчиси Н. Искалиев ва бошқа расмий кишилар ҳозир бўлди.

(ЎзА)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

Ғ. АЛИЕВНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ "ЖАСОРАТ" МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Республикада миллий хавфсизликни таъминлашдаги кўп йиллик самарали хизматлари ва жамоат турмушида фаол иштирок этаётгани учун Ўзбекистон Республикаси Миллий хавфсизлик хизматининг раиси Ғулом Алиевич Алиев "Жасорат" медали билан мукофотлансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри, 1994 йил 12 май

Бирлашганга тоғ ҳам тиз чўкар...

Ўзбекистон ва Қозоғистон... Азал-азалдан бир-бирига қондош ва жондош бўлган бу икки давлатни илдизи бир қўшчинорга ўхшатадилар. Халқларимиз мустақилликка эришган ҳозирги даврда бундай яқинлик янада яққолроқ кўзга ташланмоқда. Мамлакатимизда тантанали равишда бошланган Қозоғистон республикаси кунлари оға-инилари бирлигининг мустаҳкам эканлигига яна бир амалий жавоб бўлди.

Дўстларга ҳамиша бағри очиқ бўлган халқимиз 600 нафарга яқин қардош биродарларни меҳмоннавозлик билан кутиб олмоқда. Байрам иштирокчилари орасида Тошкент вилояти билан биродарлашган Жанубий Қозоғистон вилоятининг турли касб эгаларидан иборат катта гуруҳи ҳам бор эди. Улар куни-кеча Қибрайдаги Шредер номли узумчилик ва боғдорчилик илмий ишлаб чиқариш бирлашмасида иззат-икром билан қарши олиндилар. Шу куни меҳмонлар вилоятимиз маданияти тарихида катта ўрин тутадиган "Турон" кутубхонасини бориб кўришди. Уерда икки халқ ҳамкорлигига бағишланган китоблар кўргазмаси очилди.

Тушдан кейин Юқоричирчиқ туманининг "Политотдел" жамоа хўжалиги маданият саройида байрамнинг тантанали очилиш маросими бўлиб ўтди. Уни Тошкент вилояти ҳокими Мирзамурод Икромов очди.

Тантанада сўзга чиққан Жанубий Қозоғистон вилояти ҳокимининг муовини Абдуғани Тошқораевнинг ҳаяжон билан айтган мана бу гаплари барчанинг дилидан кечаётган эзгу ниятлар эди:

— Яқин ўтмишдаги давр сиз билан бизнинг ўртамизга чегара қурди. Бизни бир-биримиздан узоқлаштирди. Мустақилликнинг қудратини қарангки, ўртадаги кўзга кўринмас девор қулатилиб, бизлар бир-биримизга йўл топдик. Энди мана шу бирлигимизга кўз тегмасин!

Икки вилоят раҳбарлари бир-бирларига байрамнинг эсдалик совғаларини топшириб бўлишгач, Қозоғистон ва Ўзбекистон саънаткорлари ижросида катта концерт дастури намойиш этилди. Қозоғистонлик хушовоз хонанда Гулмира Боймуротова, Собира Таимбекова, ёш қўшиқчи Жанар Байғуттиева, шунингдек, Ўзбекистоннинг таниқли санъаткори Хайрулла Лутфуллаев, "Ҳосил" мақом дастаси, "Политотдел" жамоа хўжалиги қошидаги "Жемчужина" рақс дастасининг чиқишлари барчага манзур бўлди.

Биз тантана давомида икки вилоят раҳбарлари билан учрашиб, мазкур тадбир ҳақида уларнинг фикрлари билан қизиқдик. Тошкент вилояти ҳокими Мирзамурод Икромов саволимизга шундай жавоб берди:

— Шу йилнинг бошида Ўзбекистон билан Қозоғистон ҳамкорлиги тўғрисидаги шартномага имзо чекилди. Бу эса ўтмиши, тарихи, орзу-умиди бир бўлган икки халқнинг бир-бири билан бирлашишга, кўзланган мақсад сари биргаликда қадам ташлашига катта йўл очилди демакдир. Узоқни айтмайлик, биз билан биродарлашган Жанубий Қозоғистон вилоятининг ўзида 350 мингдан ортиқ ўзбеклар яшайди. Бизда ҳам 350 мингга яқин қозоқлар истиқомат қилишади. Лекин, ҳеч қачон миллат ажратишлар бўлмаган. Ҳаммаси бир-бири билан дўст-қариндош, қуда-анда. Республикамизда бўлиб ўтаётган Қозоғистон кунлари ана шу яқинлигимизни янада мустаҳкамлашга, бир-биримизни янада яқинроқ тушинишга хизмат қилади, деб ўйлайман. Ахир халқда гап бор-ку, бирлашган ўзар, деган. Бирлашган элни эса ҳеч қандай куч енга олмайди!...

Зарифа ЭРАЛИЕВА.

"Политотдел"да Қозоғистон Республикаси кунлари байрами. Даврон АҲМАД олган суратлар.

ҲАМКОРЛИКНИНГ ҚУТЛУҒ ҚАДАМЛАРИ

Қадимий Туркистон юртининг фарзандлари бугунги тарихий ўзгаришлар даврида ҳам бир-бирларига мададкор эканликларини амалий ишлар билан исботламоқдалар. Ўзбекистон ва Қозогистон Президентлари — Ислом Каримов билан Нурсултон Назарбоевнинг саъй-ҳаракатлари туфайли икки халқнинг қадимий алоқалари янада мустаҳкамланмоқда. Шу йилнинг деакабрь ойида Тошкент шаҳри ва Тошкент вилояти билан Жанубий Қозоғистон вилояти ўртасида имзоланган ўзаро ҳамкорлик шартномаси бугунги кунда ўз самарасини бермоқда.

Жанубий Қозоғистон билан Тошкент шаҳри ўртасида қўшма корхоналар ташкил этиш ишлари йўлга қўйилди.

Ҳамкорлик ва дўстлик ришталарини янада мустаҳкамлаш мақсадида 17 май куни Тошкент шаҳри ҳокими А. Фозилбеков ҳамда Тошкент вилояти ҳокими М. Икромов бошчилигидаги делегация Жанубий Қозоғистон вилоятида бўлди.

— Дўстлар ташрифидан мамнунмиз, — деди Жанубий Қозоғистон вилояти ҳокими З. Турисбеков меҳмонларни кутиб олар экан. — Биз уларга мустақиллик йилларида эришган ютуқларимизни кўрсатамиз, ҳамкорлигимизни ривожлантириш йўлларини биргаликда излаймиз.

Ўзбекистонлик меҳмонлар сафар давомида қоракўл тери маҳсулотлари тайёрлаб бераётган Қозоғистон — Италия қўшма корхонасида бўлиб, ишлаб чиқариш жараёнлари билан танишдилар. Турли хил мўйна ва қоракўл терилардан тикилаётган бош кийим, почапўстинлар арзон ва бежиримлиги сабабли харидоргир бўлаётир. Мутахассислар суҳбат давомида корхона ишлаб чиқараётган маҳсулотлар Тошкент шаҳри дўконларида ҳам сотилиши мумкинлигини айтди.

Ўзбекистонлик меҳмонлар телевизор ишлаб чиқара бошлаган Қозогистон — Қурия, компьютер ва ҳисоблаш машиналари ишлаб чиқаришга ихтисослашган "Фароб" Қозоғистон — Буюк Британия қўшма корхоналарида, Сайрамдаги "Олма" ҳиссадорлик жамиятида ва бошқа бир неча ишлаб чиқариш корхоналарида, хўжаликларда бўлди.

Шу куни Чимкент шаҳрида Яккасарой тумани ҳамда "Тошкетвилоятсавдо" концерни ташаббуси билан ташкил этилган икки каватли "Тошкент савдо уйи"нинг очилишига бағишланган маросим ўтказилди. Тошкент шаҳри ҳокими А. Фозилбеков савдо уйини очаф экан. Тошкент вилояти ва шаҳримиздан келтирилган халқ истеъмоли моллари чимкентликларга манзур бўлади деб ишонаман, деди.

— Қозоқ ва ўзбек халқлари ўртасидаги қадимий дўстлик янада мустаҳкамланмоқда, — деди Тошкент вилояти ҳокими М. Икромов, — Шу йил 10 январда икки мамлакат Президентлари томонидан Қозогистон билан Ўзбекистон ўртасида ягона иқтисодий ҳудуд ташкил этиш ҳақидаги шартнома имзоланган эди. Шундан бери дили ва тили бир икки халқ бир-бири билан янада жипслашмоқда. Ўйлайманки, бугунги самимий учрашувлар ҳам. Ўзбекистонда ўтадиган Қозоғистон республикаси кунлари ҳам бу дўстликни мустаҳкамлашда муҳим ўрин тутади.

П. НИШОНОВ, ЎЗА мухбири.

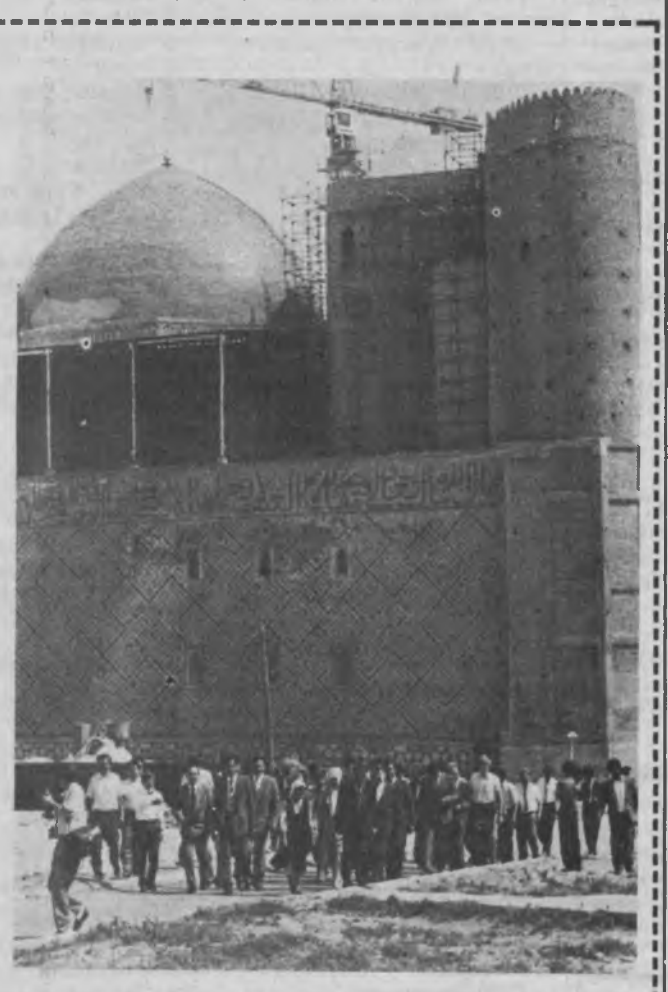

Қадимий Туркистон юртида

А. Зуфаров олган суратлар.

АМАЛИЙ ИШ УСЛУБИ ТАКОМИЛЛАШМОҚДА

Вилоят фаоллари йиғилишидан

19 МАЙ куни вилоят фаолларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Унда вилоят ҳокимлиги бўлим ва бошқармалари раҳбарлари, шаҳар ва туманларнинг ҳокимлари, корхона, хўжалик, ташкилот ва муассасаларнинг раҳбарлари, ҳуқуқ-тартибот органларининг раҳбарлари, соғлиқни сақлаш, халқ таълими, турли хизмат соҳалари вакиллари иштирок этдилар.

Йиғилишда вилоят ҳокими М. Б. Икромов Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримовнинг Республика Олий Кенгашининг XV сессиясида сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган вазифалар тўғрисида маъруза қилди.

Маърузачи сессияда муҳокама этилган масалалар, қабул қилинган қарорларда Ўзбекистон Республикасининг мустақиллигини мустаҳкамлаш, иқтисодий ислоҳотни кенг жабҳада изчил амалга оширишнинг янги-янги истиқболлари белгилаб берилганлигини, республикамизнинг бундан буёнги тараққиётини тезлаштириш имконини берадиган ҳаракат дастури эканлиги хусусида батафсил тўхталди. Президент нутқидан келиб чиқадиган асосий вазифаларнинг моҳияти ҳақида гапирди.

— Дарҳақиқат, мустақилликка эришгандан сўнг юз берган катта муаммоларга қарамай,— деди маърузачи,— жамиятимиз ҳаётида улкан тарихий ўзгаришлар бўлмоқда, мустақил давлатимизда иқтисодий, маданий ва сиёсий соҳаларда жуда катта ижобий жараёнлар пайдо бўлди. Ўзбекистон иқтисодиётни соғломлаштириш, ички ҳаётни барқарорлаштириш юзасидан аниқ йўлини белгилаб олди. Ана шу йўлда амалга оширилаётган ҳаётий дастурлар ўз самараларини кўрсата бошлади. Ўзбекистоннинг мавқеи, обрў-эътибори жаҳон миқёсида ошиб бормоқда, дунёдаги энг йирик давлатларнинг эътирофи, улар билан ўрнатилаётган ўзаро ҳамкорлик бунинг ёрқин мисолидир.

Маърузачи ана шу ҳақда батафсил тўхталгач, Президент нутқидан келиб чиқадиган вазифаларни бажариш юзасидан вилоятда амалга оширилаётган ишлар, иқтисодий ислоҳотнинг бориши, фармон ва қарорларнинг қандай бажарилаётганлигини таҳлил қилишга ўтди.

— Менимча,— деди М. Икромов,— вилоятда ислоҳотларни амалга ошириш, Президент фармонлари ва ҳукумат қарорларининг ижросини таъминлашда муайян услуб, тажрибага эга бўлдик. Бошланган ҳаракатларнинг самараси кўринмоқда, тартиб-интизом мустаҳкамланаётир, ижро устидан назорат кучайди, энг муҳими — вилоят меҳнат аҳлининг ялпи сафарбарлиги сезилмоқда. Вилоят, шаҳар ва туман ҳокимликларида амалий иш услуби такомиллашмоқда, илгариги фаоллар йиғилишлари ва сессияларда қилинган жиддий танқиддан тўғри хулоса чиқарилмоқда. Оққўрғон, Зангиота ва Пискент туманларида сезиларли ўзгаришлар рўй берди.

Жойларда тартиб-интизомни мустаҳкамлаш, тозалик, ободончилик ишларини анча яхшилашга эришилди. Бу масалалар бундан буён ҳам кундалик иш бўлиб қолади. Олдимизда турган энг муҳим вазифа — белгиланган тадбирларнинг бажарилишини охирига етказишдан иборат бўлмоғи лозим.

Сессияда алоҳида эътибор берилган яна бир масала бу — иқтисодиётни барқарорлаштириш, ислоҳотларнинг иккинчи босқичига ўтишни тезлаштириш юзасидан бажариладигаи вазифалар таҳлили бўлди. Хўш, бу соҳада вилоятимизда аҳвол қандай, амалга оширилаётган ишлар талабга жавоб берадими?

Маърузачи ана шу саволларнинг жавоблари устида алоҳида тўхталди. Президент таъкидлаганидек, энг аввал, қишлоқ хўжалигида ислоҳотларни чуқурлаштириш зарурлигини таъкидлади. Бу борада вилоятда амалга оширилаётган ишларнинг аҳволини таҳлил қилиб берди, мавжуд камчилик — нуқсонларни кўрсатиб ўтди, асосий эътиборни уларни бартараф этиш имконини берадиган масалалар ечимига қаратди.

— Тўғри,— деб сўзида давом этди маърузачи,— туманларимизда аграр соҳани ривожлантириш, қишлоқ хўжалигида ислоҳотларни амалга ошириш борасида ижобий натижаларга эришилмоқда. Жумладан, чорвачилик фермаларини хусусийлаштириш, хўжаликларни мулкчиликнинг бошқа шаклларига ўтказиш, агротармоқларни малакали мутахассислар ва ишбилармон етакчилар билан мустаҳкамлаш, уларга эркинлик бериш ва қўллаб-қувватлашнинг амалий чоралари кўрилмоқда. Деҳқон (фермер) хўжаликлари сони кун сайин кўпаймоқда. 1994 йилнинг биринчи чорагидаёқ ана шундай хўжаликларга қўшимча равишда 4827 гектар ер, ёнилғи ва омухта ем ажратилди. Вилоятда 1994 йилда пахта, сабзавот, картошка ва бошқа экинлардан юқори ҳосил етиштириш чоралари кўрилмоқда.

Маърузачи ана шуларни кўрсатиб ўтиш билан бирга бу соҳада ҳали жуда катта ишларни амалга ошириш лозимлигини айтди, кўпгина хўжалик раҳбарлари ўз вазифаларида нисбатан масъулиятсизликка йўл қўяётганликларини танқид қилди, чорвачиликда аҳвол ҳамон оғирлигича қолаётганлигини ташвиш билан гапирди. Қуйичирчиқ, Қибрай ва Ўртачирчиқ туманларида озуқа экинлари топшириғи бажарилмай қолмоқда. Бўстонлиқ туманидаги "Қўшқўрғон" жамоа хўжалигида эса молхоналарда санитария қоидаларига риоя қилинмаслиги туфайли молларнинг нобуд бўлишига йўл қўйилган. 79 бош мол мажбуран сўйиб юборилган. Чорвадорларга етарли шарт-шароит яратиб берилмаган. Бундай аҳволни мазкур тумандаги "Хўжакент", Енгбек номли, Пискент туманидаги И. Ҳайдаров номли жамоа хўжаликларида ҳам кўриш мумкин.

Шундан сўнг М. Икромов вилоятда деҳқон (фермер) хўжаликларини ривожлантиришнинг ҳозирги аҳволини таҳлил қилиб берди. Бу соҳага эътибор кучаётганлиги билан бирга сон кетидан қувиб, сифатни унутиш ҳоллари юз бераётганлигига эътиборни жалб қилди. Ўз эътирозларини аниқ хўжаликларда аниқланган рақамлар билан баён этди. Асосий диққат-эътиборни деҳқон (фермер) хўжаликларига берилаётган ерлардан олинадиган самарани кўпайтириш масалаларига қаратди. Маърузанинг бу қисмида ер ва унумдорлик масаласи марказий ўринни эгаллади.

— Президентимиз сессияда,— деб давом этди маърузачи,— қишлоқ аҳолисини иш билан таъминлаш, ишсиз аҳолини қўшимча ишлаб чиқариш тармоқларига жалб этиш, уларни ижтимоий ҳимоялаш давлатнинг доимий диққат-эътиборида бўлиши кераклигини алоҳида уқтирди.

Бу борада вилоятимизда қилинаётган ишлар маърузада батафсил ёритилди. Рақамлар тили билан айтганда 1994 йилнинг ўтган даври ичида 7 мингдан зиёд ишчи ўринлари ташкил этилди. Қишлоқларни саноатлаштириш ишлари жадаллашмоқда. Бу масалани ҳал этишда Тошкент шаҳри билан тузилган шартнома муҳим омил бўлмоқда. Маърузачи бу соҳадаги ишларни кўрсатиб ўтиш билан бирга ишчи ўринлари ташкил этиш, қўшма ва кичик корхоналар очишда йўл қўйилаётган камчиликларни, ташкилий ишларда сусткашлик қилаётган шаҳар ва туманларни тилга олди, улар нималарга эътибор беришмаётганлигини айтиб берди.

Маърузачи вилоят аҳолисининг турмушини яхшилаш билан боғлиқ бўлган масалаларни ҳал этиш, туманларни газлаштириш учун республика ҳукумати томонидан жуда катта моддий ёрдам берилаётгани, рўй берган табиий офат оқибатларини тугатиш учун қўшимча маблағ ажратилганлигини миннатдорчилик билан таъкидлади.

Халқ хўжалигининг бошқа тармоқлари, кенг истеъмол моллари, озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш, капитал қурилиш маблағлари ва банк кредитлари ҳисобига уй-жойлар, ижтимоий-маданий бинолар ва газ тармоқлари қуриш ривожланиб бораётганлиги ҳам маърузада кенг ёритилди, транспорт ва алоқа хизматида иқтисодий ислоҳотларнинг қандай бораётганлиги акс эттирилди. Савдо ва маиший хизмат тизимларида корхоналарни давлат тасарруфидан чиқаришнинг биринчи босқичи туғалланганлиги, кўпгина тармоқларда хусусийлаштириш жараёни белгиланган давлат дастури асосида олиб борилаётганлиги маърузада ўз аксини топди. Шунингдек, ҳиссадорлик жамиятлари, жамоа ва хусусий корхоналар фаолиятига доир аниқ рақамлар келтирилди. Иқтисодиётни барқарорлаштириш борасида кўрилган чора-тадбирлар туфайли вилоят маҳаллий бюджети даромадлар бўйича 103 фоизга бажарилганлиги таъкидланди.

— Аммо шу билан бирга,— деди маърузачи,— кўрилаётган чораларга қарамай, вилоятда ҳали ечимини кутаётган масалалар ва муаммолар мавжуд бўлиб, корхона ва ташкилотларнинг бир маромда ишлашига ҳалақит бермоқда. Жойларда талабчанлик ва ижро интизомининг сустлиги, ислоҳотлар олиб боришда изчиллик ва қатъият етишмаётганлиги ҳам сезилиб қолмоқда.

Бир қатор шаҳар ва туманларда саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришда қолоқлик сурункасига давом этмоқда. Олмалиқ, Бекобод шаҳарлари ҳамда Паркент, Ўртачирчиқ ва Чиноз туманлари саноат корхоналарида маҳсулот ишлаб чиқариш суръатлари пасайиб кетган.

Шунингдек, нотиқ зарар кўриб ишлаётган корхоналар сони камаймаётганлиги, шунинг ҳисобига вилоят бўйича катта иқтисодий зарар кўрилаётганилигини кўрсатувчи рақамларни келтириб ўтди. Бу соҳадаги аҳволни яхшилаш билан боғлиқ бўлган масалалар устида тўхталди.

Иқтисодиётда барча масалалар бир-бири билан ўзаро боғлиқ. Ишлаб чиқариш суръатининг пасайиши, хусусийлашган ва мулкчиликнинг бошқа шаклига ўтказилган корхоналарда ишлаб чиқаришнинг сабабсиз тўхтаб қолиши, унумдорликнинг пасайиши, пировардида бозорда мувозанатнинг бузилишига сабаб бўлмоқда. Оқибатда эса аҳолининг товар сотиб олиш қобилияти пул даромадига нисбатан камайиб бормоқда.

Сўнгги пайтда корхона ва ташкилотларда солиқ қонунчилигига тўлиқ риоя этилмаётганлиги, мулкчилик шаклини ўзгартирган кўпгина корхоналар иқтисодий кўрсаткичларни пасайтирнб юборганликлари, қатор туманларда хусусий дўконлар ва аҳолига хизмат кўрсатиш тармоқларининг ишламаётганлиги, хизмат ҳажмини камайтириб юборганликлари атрофлича таҳлил қилинди. Президентимизнинг шу йил 21 январдаги фармонининг ислоҳотларни амалга оширишдаги аҳамиятига тўхталиб маърузачи шундай деди:

— Мазкур фармон тадбиркорлар учун катта йўл очди. Мулкчиликнинг барча шакллари учун ҳуқуқий кафолат бўлди. Шундай экан, биз жойларда бу масалага жиддий қарашимиз керак. Афсуски, таҳлиллар бу борада етарли иш қилинмаётганлигини кўрсатмоқда. Тадбиркорлар ўзларининг ҳисоб рақамларини очиш учун ойлаб, йиллаб овора бўлмоқдалар. Натижада вилоятда давлат тасарруфидан чиқариш дастури жуда суст бажарилмоқда.

Аҳолини зарур озиқ-овқат ва истеъмол моллари билан таъминлашнинг аҳволи, бу соҳалардаги нуқсонлар, аҳоли қўлидаги пулнинг қадрини ошириш, уларни кўпроқ муомалага киритишда банкларнинг хизматини кучайтириш билан боғлиқ бўлган масалалар ҳам алоҳида шарҳлаб берилди.

Маърузачи қонунчиликни мустаҳкамлаш, жиноятчиликка қарши курашда олиб борилаётган ишларни таҳлил қилар экан, бу соҳада юз берган ижобий ўзгаришларни айтиб ўтди. Масалан, вилоятда умумий жиноятлар сони ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 42 фоизга камайган. Милиция, прокуратура, судлар фаолиятида яхши томонга ўзгариш сезилмоқда. Шу билан бирга жиноятчиликка қарши кескин курашиш, ҳуқуқий давлат пойдеворини мустаҳкамлаш кундалик, изчил олиб борадиган энг долзарб вазифаларимиздандир.

Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, иқтисодий ислоҳотга доир энг долзарб масалалар чуқур таҳлил қилиниши билан бир қаторда маданият ва маънавият масаласига ҳам маърузада кенг ўрин берилган. Маънавий-ахлоқий қадриятларни қарор топтириш, миллий маданиятимизни ривожлантириш, маданий муассасалар ишини тубдан яхшилашни энг муҳим вазифалар қаторига киритиш лозимлиги ҳақидаги фикр-мулоҳазалар, бу соҳалар бўйича қилинган таҳлил ва қўйилган вазифалар айниқса диққат-эътиборни жалб қилди. Зотан Президентнинг сессияда сўзлаган нутқида ана шу масалалар ғоят таъсирчан тарзда ифодаланиб, асосий нуқсон нимада эканлиги аниқ кўрсатиб берилди.

Маърузачи халқ таълими, соғлиқни сақлаш тизимлари фаолиятини яхшилаш, мактаблар, соглиқни сақлаш муассасалари хизматини давр талаблари даражасига кўтариш, ёшлар тарбиясига доир муаммоларга ҳам алоҳида тўхталди.

Нотиқ ислоҳотларни амалга оширишда ҳокимлар ва раҳбарларнинг масъулияти тўғрисида сўз юритаркан, қуйидагиларни алоҳида қайд қилди:

— Президентимиз вилоят ва туман ҳокимларининг асосий вазифаси нималардан иборат, деган саволни кун тартибига қўйиб, унга ўзи мукаммал жавоб берди:

Биринчидан, ҳар бир жойдаги ҳоким ва раҳбар ўз вазифасининг масъулиятини ҳис қилмоғи керак. Халқ унга ишонч билдирган экан, у ҳалоллик билан, сидқидилдан унга хизмат қилмоғи лозим. Иккинчидан, ҳокимлар маънавий уйғоқ бўлишлари керак. Учинчидан, ҳокимлар хўжалик ишларига аралашиб, майда-чуйда тадбирларга ўралашиб қолмасдан, энг йирик вазифаларни ҳал этишлари керак. Бундан буён ҳар бир ҳокимнинг ишига ана шу нуқтаи назардан баҳо берилади.

Маънавиятни юксалтириш билан боғлиқ бўлган масалаларга тўхталиб, маърузачи уларнинг асл мағзини, энг аввало, ёшларга сингдириш лозимлигини уқтирди. Ёшлар билан ишлашни кучайтириш заруратига эътиборни қаратди.

Маъруза сўнгида М. Икромов вилоят хотин-қизлари ҳаётига доир масалаларга тўхталди. Опа-сингилларимизнинг катта имкониятларидан самарали фойдаланиш мумкинлиги, жойларда уларнинг фаоллигини ошириш, уларнинг муаммоларини ҳал этиш, амалий ёрдам кўрсатиш зарурлигини таъкидлади. Вилоят хотин-қизлар қўмитаси фаолиятини кучайтириш юзасидан вазифалар қўйди, бир неча таклифларни ўртага ташлади.

Маърузачи ўз сўзининг охирида қўшни республикалар, вилоятлар билан ўзаро ҳамкорлик алоқалари ривожланаётганлиги масаласи, Россия Федерациясининг Омск, Ярославл вилоятлари билан шартномалар тузилганлиги, айниқса, Жанубий Қозоғистон вилояти билан ўзаро алоқалар мустаҳкамланиб бораётганлигида республикаларимиз президентларининг ягона иқтисодий макон яратиш йўлидаги саъй-ҳаракатлари асос бўлаётганлиги ҳақида сўзлади.

Сессияда билдирилган мулоҳазалар, Президент нутқидан келиб чиқадиган хулосалар олдимизга жуда катта вазифалар қўйганлигини вилоятнинг ҳар бир фуқароси чуқур ҳис этаётганлиги ва вилоятнинг барча меҳнаткашлари ана шу вазифаларни бажаришга тўлиқ сафарбар эканликларига ишонч билдирилди.

Маъруза юзасидан бўлган музокараларда қатнашган ўртоқлар Олий Кенгаш сессиясида Президентимиз нутқидан келиб чиқадиган янги вазифалар хусусида фикр юритиб, бу соҳада жойларда қилинаётган амалий ишлар тўғрисида гапирдилар. Ислоҳотларни амалга оширишда эришилаётган дастлабки натижалар, тўпланаётган тажрибалар, юз бераётган муаммоларга батафсил тўхталиб, ўз туманлари, хўжалик ёки корхоналар фаолияти билан боғлиқ масалалар тўғрисида гапирдилар, тажрибаларни ўртоқлашдилар, таклифларни ўртага ташладилар.

Жумладан, Тошкент тумани ҳокими Р. Акбаров ўз сўзини туманда ислоҳотларни амалга оширишнинг ҳозирги жараёнлари қандай кетаётганлигига бағишлади. Кичик ва қўшма корхоналар, деҳқон (фермер) хўжаликларини ривожлантиришда туманда олиб борилаётган салмоқли ишлар ва уларнинг самараси ҳақида кенг тўхталди.

— Миллий даромаднинг учдан бир қисмини,— деди у,— давлат тасарруфидан чиқарилган корхоналар бермоқда. Масалан, агар туманда даромадлар 9 миллиард 290 миллион сўми ташкил этган бўлса, бунинг 3 миллиард 590 миллион сўми нодавлат ишлаб чиқариш корхоналари ҳиссасига тўғри келмоқда. Булар турли кичик ва қўшма корхона, савдо, маиший ва хизматнинг бошқа соҳаларига доир объектлардир. Уларнинг сони ҳозир 240 тага етди. Ишчи ўринлари эса 4 мингтага етказилди, Қўшимча ишчи жойлари ташкил этиш, фермер хўжаликларини ривожлантириш, чорвачилик фермаларини хусусийлаштириш, берилаётган ернинг самарадорлигини ошириш бўйича туманда катта ишлар олиб борилмоқда. Ҳозиргача 4 та ферма хусусийлаштирилган, йил охиригача эса 12 та хўжаликдаги фермаларни хусусийлаштириш мўлжалланмоқда.

Вилоят прокурори А. Маннонов вилоятда қонун устиворлигини таъминлаш билан боғлиқ бўлган масалаларга атрофлича тўхталди. Прокуратура органлари қонунчиликни мустаҳкамлаш, жиноятчилик ва ҳуқуқ-тартиботнинг ҳар қандай кўринишдаги бузилишларига қарши курашнинг келтираётган самаралари ҳақида тегишли рақамлар асосида гапириб берди. Қабул қилинган фармонлар ва ҳукумат қарорларининг бажарилишини текшириш туфайли қўлга киритилган натижалар ҳақида сўзлади.

Оҳангарон туманидаги "Дўстлик" фуқаролар йиғини раиси Б. Мадаминова туманда олиб борилаётган тозалик ва ободонлаштириш ишларида фуқаролар йиғинлари фаолларининг иштироки, ҳамкорликда амалга оширилаётган тадбирларга тўхталди. Шу билан бирга у фуқароларнинг ўз-ўзини бошқариш ишларини яхшилаш имконини берадиган масалалар ҳақида ҳам фикр билдирди. Масалан, қишлоқларда маҳалла йиғинлари оқсоқоллари ва котибларига маош белгилаш масаласи бўйича ўз таклифини ўртага ташлади.

Юқоричирчиқ тумани ҳокими М. Қалқулов туманда республика Олий Кенгаши сессияси қарорлари ва Президент нутқидан келиб чиқадиган вазифаларни бажариш бўйича белгилаб олинган тадбирларни маълум қилди, иқтисодий ислоҳотнинг янги босқичида туман меҳнат аҳлининг аниқ режалари, саноат корхоналари ва агрохўжаликларининг фаолиятига тўхталди.

Вилоят маҳаллий саноат бошқармаси бошлиғи Л. Акбарова вилоят аҳолисини ижтимоий ҳимоялаш мақсадида амалга оширилаётган катта ҳажмдаги ишлар ҳақида батафсил гапириб берди.

Пискент тумани суди раиси Э. Холматов ўз сўзида судлов ишларини янги қонун асосида такомиллаштириш ва ҳуқуқий давлат тузишни тезлаштириш имконини берадиган омиллар, ислоҳотларни амалга оширишда судларнинг роли ва халқ судьяларининг обрў-эътибори, масъулиятини ошириш билан боғлиқ бўлган масалалар хусусида мулоҳазаларини баён этди.

Бўка туманидаги "Туркистон" жамоа хўжалигининг раиси Ў. Исмонов асосан деҳқон (фермер) хўжаликларининг ишини ривожлантириш, ернинг самарадорлигини ошириш, туманда ва ўз хўжалигида ишчи ўринлари ташкил этиш, хусусийлаштиришда эришилган натижаларни сўзлаб берди, шахсий уй-жой қуриш учун ер ажратиш масаласи қандай ҳал этилаётгани, фермер хўжаликлари ва кичик корхоналарни ривож топтириш билан даҳлдор бўлган масалалар ҳақида фикр-мулоҳаза изҳор этди.

Вилоят хотин-қизлар қўмитаси раиси С. Азизова йиғилиш қатнашчиларига мурожаат этиб, хотин-қизлар муаммоларини ҳал этишда ўзаро ҳамкорлик қилиш, ташкилий ишларни жонлантириш учун амалий ёрдам бериш ва жойлардаги хотин-қизлар қўмиталари раисларини моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлашга даъват этди, вилоят хотин-қизлар қўмитасининг фаолиятини кучайтириш билан боғлиқ бўлган масалалар тўғрисида таклифлар билдирди.

Музокаралар тугагач, вилоят ҳокими М. Икромов фаоллар йиғилишини якунлади. Муҳокама этилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

Фаоллар йиғилишида Президент Девонининг масъул ходими М. Қаюмов иштирок этди.

МАТЛУБОТ КООПЕРАЦИЯСИ ВА ИСЛОҲОТ

ЯҚИНДА вилоят матлубот кооперацияси вакилларининг XI қурултойи бўлиб ўтди. Унда қайд этилганидек, вилоят матлуботчилари кейинги йилларда асосий эътиборни бозор муносабатларига ўтиш даврида аҳолини ижтимоий ҳимоя этиш юзасидан қабул қилинган Ўзбекистон Республикаси Президенти Фармонлари, Вазирлар Маҳкамасининг ҳамда вилоят ҳокими қарорларини бекаму кўст бажаришга қаратдилар.

— Собиқ иттифоқ емирилганидан сўнг иқтисодиётнинг инқирозга юз тутиши, истеъмол бозорининг номутаносиб ривожланиши, инфляциянинг ўсиши, кўп маҳсулотларга бўлган танқисликнинг тобора ошиб бориши,- деди қурултойда ҳисобот маърузаси қилган вилоят матлубот жамиятлари уюшмаси бошқарувининг раиси А. Зиёев,— матлуботчиларни ҳам анчагина мушкул аҳволга солиб қўйди. Лекин, шундай бўлса ҳам, вилоят кооператорлари минтақамизда иқтисодиётни барқарорлаштириш юзасидан қатор чора-тадбирларни амалга оширдилар. Аҳолига нормаллаштирилган товарларни етказиб бериш, кундалик эҳтиёж учун зарур бўладиган озиқ-овқат маҳсулотлари, кийим-кечаклар, трикотаж буюмлари, пойабзаллар, маданий-маиший ҳамда хўжалик товарлари сотиш бирмунча кўпайди. Лекин, умуман олганда вилоят кооперацияси тизимлари юқори савияда ишладилар, дея олмаймиз. Қатор хатоларга, камчиликларга, суиистеъмолликларга йўл қўйилди. Маҳсулотларни жойларга етказиш графикларининг бузилиши, харидорлар ҳақидан уриб қолиш, товарларни бекитиб сотиш, истеъмолчиларни алдаш, иш интизомини бузиш сингари салбий иллатлар илдизига тўлиқ болта урилмади. Танқис молларни республикамиз ҳудудидан ташқарига олиб чиқиб кетишга уриниш ҳоллари ҳам учради. Жойлардаги раҳбар ходимларнинг ўз ишларига лоқайд қараганликлари, одамлар тўғрисида чинакам ғамхўрлик қилмаганликлари оқибатида юқоридаги каби камчиликлар содир бўлди.

Иқтисодиётни бозор муносабатларига ўтказиш, мулкчилик турли шаклларининг вужудга келиши, кўп қатламли иқтисодиётнинг шакллана бориши хусусида тўхталар экан нотиқ шундай деди:

— Юқоридаги тамойиллардан иборат бўлган иқтисодиётимизни

• *Вилоят матлубот кооперацияси вакиллари XI қурултойидан*

ислоҳотлаш йўналишлари вилоят матлубот кооперацияси ташкилотлари олдига ҳам қийин вазифалар қўйди. Ягона халқ хўжалиги таркибининг бир қисми бўлган матлубот кооперацияси иқтисодий ва ижтимоий тараққиётга муносиб ҳисса қўшишга даъват этилгани боис у ҳам қатор қийинчиликларга учради.

Шундан сўнг нотиқ вилоят матлубот кооперацияси ташкилотлари Президентимиз И.А. Каримовнинг иқтисодий ислоҳотни тобора чуқурлаштириш, аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш, иқтисодий барқарорликни таъминлашга қаратилган қатор фармонлари асосида савдо объектлари ҳамда умумий овқатланиш корхоналарини хусусийлаштириш, ёпиқ тоифадаги ҳиссадорлик жамиятларини очиқ тоифадаги жамиятларга айлантириш юзасидан амалга оширилаётган ишлар хусусида тўхталди. Матлубот кооперацияси объектларидан 730 таси хусусий мулк эгаларига сотилди. Уларнинг 469 таси — савдо, 227 таси — умумий овқатланиш, 31 таси — ишлаб чиқариш, 3 таси — бўрдоқичилик хўжалиги бўлди. Хусусийлаштиришдан 843939 минг сўм маблағ олинди. 2890 та корхонага эга бўлган 137 та ҳиссадорлик жамияти, шу жумладан, 89 та савдо, 7 та улгуржи база, 16 та умумий овқатланиш, 5 та ишлаб чиқариш, 13 та транспорт ва бошқа жамиятлар ташкил этилди.

Нотиқ ўз маърузасида яқин келажакда озиқ-овқатлар, шунингдек, кенг халқ истеъмол товарлари ишлаб чиқаришни кескин кўпайтириш, уларнинг сифати ва турларини яхшилаш вилоят матлубот жамиятлари уюшмаси ҳамда туман матлубот жамиятлари бошқарувларининг долзарб вазифалари эканлигини таъкидлади. У Бўка, Оҳангарон, Бекобод, Оққўрғон, Чиноз, Ўртачирчиқ ва бошқа туманларда яқин ўртада қуриладиган, халқ истеъмол товарлари ишлаб чиқарадиган турли кичик корхоналар тўғрисида батафсил гапирди. Шунингдек у, қишлоқ аҳолисини гўшт ва гўшт маҳсулотлари билан таъминлашни яхшилашда бўрдоқичилик хўжаликларининг аҳамияти катта эканлигини қайд этди. Шу мақсадда яқин келажакда матлубот кооперацияси тизилмасида 4 та қушхона, анча қорамолга мўлжалланган 6 та жой қурилажаклигини таъкидлади. Бўрдоқичилик хўжаликлари асосида шу йил охиригача 12 та очиқ тоифадаги ҳиссадорлик жамиятлари ташкил этилади.

Шундан сўнг нотиқ қатор бошқа муаммолар тўғрисида ҳам тўхталди.

Маърузадан сўнг музокаралар бошланди. Сўзга чиққан "Ўзбекбирлашув" бошқаруви раиси Б. Абдуғаниев, Қибрай туман матлубот жамиятлари уюшмаси бошқаруви раиси Р. Исломов, Тошкент туманидаги хусусийлаштирилган магазин мудири М. Муҳамедова, Бўстонлик туман ҳокимининг ўринбосари Х. Мирзамуродов, Зангиота туман матлубот жамиятлари уюшмаси бошқаруви раиси Т. Тошпўлатов, вилоят прокурори А. Маннонов ва бошқалар вилоят матлубот кооперацияси фаолиятини яхшилаш, бу соҳада хизмат қилаётган ходимларнинг умумий иқтисодий ислоҳотимизга қўшажак ҳиссалари, Президентимизнинг Ўзбекистон Олий Кенгаши сессиясида сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган вазифалар ва бошқа қатор масалалар тўғрисида қимматли фикр-мулоҳазалар билдирдилар.

Қурултой ишида вилоят ҳокимининг биринчи ўринбосари Э. Рўзиев, вилоят ҳокимининг ўринбосари А. Раҳимбоевлар иштирок этдилар.

• Футбол

ЯГОНА ЙЎЛЛАНМА УЧУН

Апрель ойида ўтказилган футбол бўйича халқаро Тошкент турнири Ўзбекистон миллий терма командасининг ғалабаси билан якунланганидан мухлислар хабардор. 20 май куни Марказий Осиёнинг 5 давлат футболчилари яна Ўзбекистон пойтахтига тўпланишди. Бу сафар 19 ёшгача бўлган футболчилар 29-Осиё чемпионлигининг ҳал қилувчи даврасига бериладиган ягона йўлланма учун куч синашмоқдалар.

Турнирнинг биринчи учрашувида Қозоғистон ва Туркманистон ёшлар терма командалари ўзаро баҳс юритдилар. Бу ўйин мухлисларда катта таассурот қолдирди. Майдонда кураш биринчи дақиқадан то охиригача бир зум бўлса-да тинмади. Ҳар иккала томон ҳам бир неча бор муваффақиятга эришиши мумкин эди, аммо ўйин тақдирини ягона тўп ҳал қилди. 77 дақиқада қозоғистонлик Фамильцев жарима тўпини қойилмақом бажариб ўз командасига дастлабки икки очко келтирди.

Шу куни "Пахтакор" марказий стадионида Ўзбекистон ёшлари қирғизистонлик тенгқурларига қарши майдонга тушишди. Кўпчилик бу ўйинда майдон эгалари осонликча ғалабага эришадилар деб тахмин қилганди. Аммо биринчи бўлиб меҳмонлар ҳисобни очишди. Пряшников дарвозабон ва ҳимоячи хатосидан яхши фойдаланди. Орадан 5 дақиқа ўтар-ўтмас Стрельцов жавоб тўпини киритди. Ўзбекистонлик футболчилар ҳар қанча ҳаракат қилишмасин, ҳисобни ўзгартира олмадилар —1:1.

Турнирнинг иккинчи куни Ўзбекистон — Қозоғистон ёшлари ўртасидаги ўйин кўпчиликнинг диққат марказида бўлди. Чунки бу учрашув ғолиби сентябрда Индонезияда бўладиган Осиё чемпионлиги ҳал қилувчи даврасига бериладиган йўлланмани нақд қилиб қўярди. Ўзбекистон ёшлар терма командаси мураббийлари таркибга бир оз ўзгартишлар киритдилар. Аммо ҳисобни яна меҳмонлар очишди. Қозоғистонлик йўл-йўлакай 3 ҳимоячини алдаб ўтди ва дарвозани аниқ нишонга олди.

Иккинчи бўлим майдон эгаларининг ҳужуми билан бошланди. 52-дақиқада Бойчук ҳисобни тенглаштиришга муваффақ бўлди. Лекин орадан кўп фурсат ўтмай Габдулин иккинчи тўпни киритиб қозоғистонлик футболчиларга муҳим ғалаба келтирди.

Шу куни туркма истонлик футболчилар тожикистонлик тенгқурларини 2:1 ҳисобида мағлубиятга учратдилар.

Мусобақа жадвали

	Ў	Ю	Д	М	Т-Н	О
Қозоғистон	2	2	0	0	3-1	4
Туркманистон	2	1	0	1	2-2	2
Қирғизистон	1	0	1	0	1-1	1
Ўзбекистон	2	0	1	1	2-3	1
Тожикистон	1	0	0	1	1-2	0

"Политотдел"— "Пахтакор" — 0:2

Якшанба куни Ўзбекистон кубогининг нимчорак финал учрашувлари бўлиб ўтди. "Дўстлик" жамоа хўжалигида "Политотдел" футболчилари ўтган йилги кубок соҳиби — Тошкентнинг "Пахтакор" командасини қабул қилишди. Мавсум бошида бу икки жамоа "Пахтакор" командаси хотира соврини учун ўзаро куч синашиб, унда "Политотдел" 11 метрлик жарима тўплари бўйича ғалабага эришган эди.

Кубок мусобақаси икки учрашувдан иборатлиги сабабли (ўз майдонида ва сафарда) ҳар иккала команда биринчи ўйиндаёқ ғалаба қозонишга ҳаракат қилди. "Пахтакор"дан 4 ўйинчи жароҳатланган. "Политотдел"дан эса 3 футболчи Ўзбекистон ёшлар терма командасига чақирилганлиги туфайли майдондаги кучлар нисбатан тенг эди.

Ўйин тенг курашлар билан бошланди. Аммо ташаббус секин-аста тажрибали пахтакорчиларга ўтди. 15-дақиқада меҳмонлар ҳимоячиси Тимашевнинг зарбасини дарвоза тўсини қайтарди. 18-дақиқада Мақсудов жарима тўпини тепганда эса "Политотдел" дарвозабони Аҳмадхонов маҳорат кўрсатди.

Пахтакорчилар 32-дақиқада ҳисобни очишди. Мақсудов ошириб берган тўпни Ёқубов тўхтатмасдан тепиб дарвозани аниқ нишонга олди. Иккинчи бўлим ўрталарида майдон эгалари ўз жарима майдонларидан Мақсудовни йиқитишдан ўзга чора топа олмадилар. 11 метрлик жарима тўпини жабрланувчининг ўзи аниқ бажариб ҳисобни 2:0 га етказди.

Шу куни қолган нимчорак учрашувларда қуйидаги натижалар қайд этилди: "Нефтчи"—"Нурафшон"- 4:0, "Динамо" (Самарқанд) — "Навбаҳор"- 0:3 "Янгиер",— "Сўғдиёна" 4:2

Жавоб ўйинлари 25-26 май кунлари бўлиб ўтади.

А. ИМОМХЎЖАЕВ.

ОЙНАИ ЖАҲОН КЎРСАТУВЛАРИ

ЧОРШАНБА
25 МАЙ
. ЎзТВ I

6.30 — 8.45 "Ассалом, Ўзбекис-тон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

8.45 "Қиз-Жибек". Бадиий фильм. 1-серия.
9.55 Ўзбек тилини ўрганамиз.
10.25 "Маърифат маскани".
11.05 "Уорлднет" телекомпанияси-нинг янгиликлари (АҚШ).
11.15 "Фан ва деҳқончилик".
11.45 "Ёшлик" студияси. "Фахрийлар-фахримиз".

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 Мактаб ўқувчилари учун. "Сўнгги қўнғироқ".
18.40 Ўзбекистонда Қозоғистон Республикаси кунлари. "Дўстлик сарҳад билмайди".
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 Мусиқий дақиқалар.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 "Фаровонлик калити".
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.30 Эълонлар.
21.35 Ўзбекистонда Қозоғистон Республикаси кунлари. "Айтишув". 2-қисм.
22.20 "Пойтахтимиз концерт заллари бўйлаб..."
23.20 Халқаро хотин-қизлар конференцияси олдидан. "Аёл борки, олам мунаввар".
00.20 "Ўзбекистон" ахбороти.
00.50 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

. ЎзТВ II

19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.55 "Адиба Шарипова чалади". Фильм-концерт.
20.20 "Бумеранг". Экология ҳақида.
21.05 "02" тўлқинида.
21.25 "Ҳаётга қайтиш". Бадиий фильм. 1-2-сериялар.

. ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

*

18.00—19.55
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.55 Хонаки экран. "Санта-Барбара". Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 322-серия.
20.45 "Ҳеч ким унутилмайди".
20.55 "Сиёсат майдонида".
21.50 "Олдиндан ҳис этиш".
22.20 Катталар учун мультфильм.

*

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.30 "Джинджер ва Фред". Бадиий фильм (Франция—Италия).

. "ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ

5.30 — 7.45 "Тонг".

***

17.55 "Ихтилоф". Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 8-серия.
18.55 "Тусовка"дан бўлмаган киши". Э. Рязановнинг муаллифлик кўрсатуви.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.30 "Вагон 03".
20.40 "Барча даврлар байрами". Славян ёзуви ва маданияти кунига бағишланган концерт. Владимир шаҳридан кўрсатилади.
22.10 "Останкино" телеканалида биринчи марта. "Анастасия. Аннанинг сири". Бадиий фильм (АҚШ). 1-серия.
23.20 — 23.55 Янгиликлар.

ПАЙШАНБА
26 МАЙ
. ЎзТВ I

6.30—8.30 "Ассалом Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

8.30 "Қиз-Жибек". Бадиий фильм. 2-серия.
9.45 "Оламни асранг".
10.15 "Холисхон Қодирова куйлайди". Фильм-концерт. телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
10.25 "Юнус Ражабий". Телефильм.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 "Эл тинчлиги йўлида".
18.40 Ўзбекистонда Қозоғистон Республикаси кунлари. "Халқлар дўстлиги—адабиётлар дўстлиги".
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 "Дўстлар куйлаганда".
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Жаводбек Козимов ва Барно Носирова куйлайди.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.30 Эълонлар.
21.35 Бевосита мулоқот.
22.35 "Кино, кино, кино".
23.25 "Ўзбекистон" ахбороти.
24.55 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

. ЎзТВ II

18.00 Футбол бўйича ёшлар ўртасида Осиё чемпионатининг саралаш учрашуви. Ўзбекистон-Туркманистон терма командалари. Танаффус пайтида — 18.45 Телефильм.
19.50 "Тошкент оқшомлари".
20.50 Телефильм.

21.00 "ОМАД" таништиради:

1. Эълонлар.
2. "Жозиба".
3. "Бир шингил ҳангома".
4. Эълонлар.
5. "Зиндаги" ёхуд муҳаббат".
6. Видео янгиликлари".
7. Эълонлар.
8. "Кинонигох"

. ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

*

18.00—19.55
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.55 Хонаки экран. "Санта-Барбара". Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 323-серия.
20.45 "Оддий иш".
21.05 "Ватаним менинг".
22.00 "Хроно". Авто ва мотоспорт оламида.

*

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.30 "Мутлако махфий". Бадиий фильм.

. "ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ

5.30 — 7.45 "Тонг".

***

17.55 "Ихтилоф". Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 9-серия.
18.55 "Кинопанорама".
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.30 "Лешченкодан Лешченкога-ча". Мусиқий кўрсатув.
22.00 "Матбуот-экспресс".
22.10 — 00.05 Футбол. Ўртоқлик учрашуви. Дания — Швеция терма командалари. Даниядан олиб кўрсатилади.

ЖУМА
27 МАЙ
. ЎзТВ I

6.30—8.30 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

8.30 "Кўк серик". Бадиий фильм.
10.05 "Фан уфқлари".
10.35 "Уорлднет" телекомпанияси-нинг янгиликлари (АҚШ).
10.45 Ўсмирлар учун. "Камалак".

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 "Ватанга муҳаббат болаликдан бошланади".
18.40 "Ҳуқуқий жамият сари".
19.10 "Наққош". Телефильм.
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 Мусиқий дақиқалар.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Халқаро шарҳловчилар даврасида.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.30 Эълонлар.
21.35 "Маърифат ва маънавият".
22.05 Мумтоз куй ва қўшиқлар.
22.45 Ўзбекистонда Қозоғистон Республикаси кунларининг ёпилиши.
00.45 "Ўзбекистон" ахбороти.
01.15 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

. ЎзТВ II

19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.55 Телефильм
20.20 "Зиё маскани".
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.30 Тиббиёт ҳақида фойдали маслаҳатлар.
22.10 "Гу-га". Бадиий фильм.

. ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

*

18.00—19.50
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

***

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.50 Киномарафон. "Эҳтирослар империяси". "Босқичлар" туркумидан бадиий фильм (Япония — Франция).
21.35 "К-2" таништиради: "Абзац".

*

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.30 "Алвидо, ғўр ёшлигим". Бадиий фильм.

. "ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ

5.30 — 7.45 "Тонг".

***

17.40 "Инсон ва қонун".
18.15 "Америка М. Таратута билан".
18.45 "Мўъжизалар майдони".
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.30 "А. Любимов нигоҳи билан".
21.20 "Детективлар клуби"да. "Ден Огаст". Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 5-фильм.
22.20 "Ҳафтанинг машҳур кишиси".
22.40 "Авто-шоу".
23.00 Янгиликлар.
23.35 — 23.45 "Матбуот-экспресс".

ШАНБА
28 МАЙ
. ЎзТВ I

6.30—8.45 "Ассалом, Ўзбекистон!" Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

8.45 "Соат 12 да бошлиқ келади". Бадиий фильм.
10.00 "Ёшлик" студияси. "Баҳс".
11.00 Мактаб ўқувчилари учун. "Яшил чироқ".
12.00 Теннис бўйича Ўзбекистон Президенти Кубоги учун халқаро турнир олдидан.
12.20 "Қирқ ҳунар ҳам оз".
12.40 "Қўшиқ рақсга уланса". Гўзал Мансурхўжаева ва Саодат Тўронова.
13.20 "Мустақиллик мафкураси".

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Ўсмирлар учун. "Умид учқунлари".
18.30 Аждодлар мероси — хазина". Шайх Нажмиддин Кубро.
19.00 Теннис бўйича халқаро турнир. Мастерс.
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 Мусиқий дақиқалар.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 "Мерос". Нодира таваллудининг 200 йиллигига.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.30 Эълонлар.
21.35 Футбол бўйича ёшлар ўртасида Осиё чемпионатининг саралаш учрашуви. Ўзбекистон—Тожикистон терма командалари.
23.15 "Тунги ёғду". Дам олиш кинодастури.

. ЎзТВ II

19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.55 "Уолт Дисней таништиради..." Мультфильмлар тўплами.
20.45 "Энг Жанубий..." Телефильм.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.30 "Самурайлар байроғи". Бадиий фильм. 1-2-сериялар.

. ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

*

13.00 — 16.00
"ЎЗБЕКИСТОН" ТЕЛЕКАНАЛИ

13.00 "Мамлакатлар, воқеалар, одамлар".
13.10 "Чинсен" (корейсча кўрсатув).
13.40 "Шарқнинг тиниқ бўёқлари".
14.10 "Би-Би-Си" янгиликлари (инглиз тилида).
14.25 "Безнен мирас" (татар тилида).
14.55 "Си-Эн-Эн" янгиликлари (инглиз тилида).
15.10 "Умид" (уйғур тилида).
15.45 "Бу ажиб дунё".

*

18.00—19.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.25 Ингмар Бергманнинг "Оқ фотиха" телевизион фильми (Швеция телевидениеси).
20.55 "АББА" гуруҳининг концерти (Швеция телевидениеси).
21.50 "Аниматека".
22.20 Спорт кўрсатуви.

*

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.25 "Тапионхоним". Бадиий фильм.

. "ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ

17.55 "Рукн премьераси".
18.45 "Коламбия пикчерс" таништиради: "Бошқа оламдан нимадир". Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси (АҚШ). 1-серия.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.30 "Коламбия пикчерс" таништиради: "Бошқа оламдан нимадир". Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия.
21.20 Кинотавр фестивалининг очилиши. Сочи шаҳридан кўрсатилади.
22.10 "Матбуот-экспресс".
22.20 — 00.10 "Кимни севсам — ўшанга тақдим этаман". Л. Рубальскаянинг ижодий кечаси. Танаффус пайтида (23.00) — Янгиликлар.

• Тўйхат ўрнида

ТАБИАТИМИЗ ЖОНКУЯРИ

Пойтахт вилоятимиз мустақил мамлакатимиз иқтисодиётида салмоқли ўрин эгаллайди. Ўзбекистон аҳолисининг ўн бир фоизи яшаб турган бу ҳудуднинг саноат ишлаб чиқариш салоҳияти анча қудратлидир. Бу ерда ўнлаб, юзлаб замонавий корхоналар ишлаб — турипти, йирик-йирик саноат марказлари бор. Уларнинг ҳаммаси атроф-муҳитни ифлослантирувчи манбалар ҳисобланади. Бу эса катта ташвиш туғдиради, албатта.

Мамлакатимиз мустақилликка эришгач, иқтисодий ва ижтимоий ҳаётнинг ўтмишдан мерос бўлиб қолган кўпгина муаммоларини ҳал қилишга, шу жумладан, экологияни яхшилашга эътибор кучайиб кетди. Табиатнинг мусаффолигини таъминлашга қаратилган жуда кўп ишлар қилинди ва қилинмоқда. Табиатни муҳофаза қилиш органларининг тузилиши бу соҳада кўпдан буён кутилган тадбир бўлди.

1989 йилда бизнинг вилоятимизда ва унинг шаҳар-туманларида шундай қўмиталар ташкил этила бошланди. Шу даврда бу муҳим ишга бошчилик қилиш — қатор илмий ишланмалари, саноат соҳасида катта иш тажрибасига эга бўлган, ўзининг ташкилотчилик ва кишиларни қовуштириш, уларнинг куч-ғайратини аниқ бир мақсадга йўналтиришда иқтидорини кўпгина хўжалик, фирқа ишларида намойиш қилган, асли мутахассислиги кимёгар муҳандис Турғун Эргашевич Эргашев зиммасига юклатилди. Биз пойтахт вилояти экологларининг табиий муҳитни соғломлаштириш, унинг бойликларидан оқилона фойдаланиш бўйича олиб бораётган ишларини катта қизиқиш билан кузатиб турибмиз. Чунки, "Соғлом авлод учун" халқаро ноҳукумат хайрия жамғармаси бундан манфаатдордир. Авлодларимизнинг соғлом бўлиши кўп жиҳатдан табиатнинг мусаффолигига, нафас олаётган ҳавомиз тозалигига, ичаётган сувимизнинг зилоллигига боғлиқ. Булар эса экологларимиз фаолиятининг асосий мазмунидир.

Бевосита Турғун Эргашевич раҳбарлик қилаётган вилоят табиатни муҳофаза қилиш қўмитасининг амалга оширган ва ошираётган хайрли ишлари, ташаббуслари ҳақида кўп гапириш мумкин. Пойтахт аҳолисининг саломатлигини кўзлаб кўрилган айрим чоралар ҳақида тўхтаб ўтишнинг ўзи кифоя қилади.

Сув ресурсларининг сифати, ичимлик сув билан таъминланиш барча фуқаролар саломатлиги учун катта аҳамиятга эгадир. Бу муаммо вилоят қўмитасининг доим эътибор марказида турипти. Маълумки, Пискент туманида ичимлик сув таъминоти жуда ўткир муаммо бўлиб қолди. Унга қўшни бўлган Олмалиқ шаҳридаги қатор корхоналар чиқиндилари, оқовалари, қишлоқ хўжалигида ишлатилаётган кимёвий моддалар сув ресурсларини заҳарламоқда. Ер ости сувлари умуман яроқсиз бўлиб қолди.

Вилоят табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси бу муаммони ҳал қилишга дадил киришди. У сув ресурсларининг ҳолатини чуқур ўрганиб, Олмалиқ саноат минтақасини экологик соғломлаштириш, Пискент тумани аҳолисини сифатли ичимлик суви билан таъминлаш лойиҳасини ишлаб чиқди ва вилоят ҳокимлигига уни кўриб чиқишни таклиф этди.

Экологларнинг бу ташаббусини ҳокимлик маъқуллади ва материалларни кўриб чиқиш учун Республика Вазирлар Маҳкамасига тақдим этди. Республика ҳукумати марказий ва ичимлик сув тармоғини лойиҳалаш ва қуриш ҳақидаги бу таклифни қўллаб-қувватлади ҳамда бу масала юзасидан фармойиш чиқарди.

Бўстонлиқ ва Паркент туманларини ўз ичига олган курорт минтақаси қўриқхонаси шуҳратини ким билмайди, дейсиз. Бу ердаги хушманзара тоғ ёнбағирларида юздан ортиқ дам олиш базалари, санаторий ва саёҳатчилик марказлари ҳар йили юз минглаб кексаю-ёш фуқароларни ўз бағрига олади. 1990 йилда бу ерга республика аҳамиятидаги курорт минтақаси мақоми берилди.

Вилоят табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси ифлослантирувчи барча манбаларни экспертизадан ўтказди, курорт минтақасининг экологик ҳолатини яхшилашга қаратилган таклифларни ишлаб чиқди. Шундан бери мана тўрт йилдирки, атроф муҳитни булғатувчи корхоналар ва бошқа манбаларда тинимсиз иш олиб борилмоқда. Бу ерда табиатнинг мусаффолигини таъминлашга қаратилган ишлар экологларнинг куч-ғайрати билан изчил олиб борилмоқда. Бу саъй-ҳаракатларнинг дастлабки натижаларидёқ киши қалбига қувонч бахш этаяпти. Фақатгина бир йил ичида ҳавога зарарли моддаларнинг тарқалиши 600 минг куб метр камайди, ишлаб чиқариш эҳтиёжлари учун сув сарфиёти 760 минг куб метр қисқарди.

Турғун Эргашевич вилоят табиатни муҳофаза қилиш қўмитасининг раиси сифатида кенг жамоатчилик билан ҳамкорликни мустаҳкамлашга, табиатни муҳофаза қилишдек хайрли ишда унга суянишга алоҳида эътибор беради. Шу туфайли ҳам қўмитанинг прокурорлик органлари, санитария-эпидемиология станциялари, ҳокимликлар, ДАН, соғлиқни сақлаш, халқ маорифи органлари, корхоналар, хўжаликлар, маҳалла қўмиталари билан алоқалари кучайиб бормоқда. Табиат муҳофазасини таъминлаш бўйича текширишларда уларнинг фаол қатнашишига эришади.

Вилоят табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси атроф-муҳит мусаффолигини таъминлашнинг, аввало, кишилар саломатлиги учун зарурлигини кенг меҳнаткашлар оммаси онгига сингдириш, айниқса, ўсиб келаётган авлодда табиатга меҳр-муҳаббат кўникмаларини шакллантиришга катта эътибор берилаётир. Бунда қўмита раисининг хизматлари салмоқли бўлаётганлигини тан олиш лозим. Бу ишда тушунтиришнинг турли-туман шаклларидан фойдаланилаяпти. Уч йилдан бери вилоят халқ таълими бошқармаси, педагогик кадрлар малакасини ошириш институти билан биргаликда ёшларнинг экологик тарбияси муаммоларини муҳокама қилиш, бу соҳада тўпланган тажрибани ўрганишга бағишланган конференциялар ўтказилаяпти.

Айни вақтда атроф-муҳитнинг тозалигига, энг аввало, инсон саломатлигига хизмат қилувчи ташаббус ва ҳаракатлар доим қўллаб-қувватланмоқда ҳамда уларни кенг ёйиш учун чора-тадбирлар кўрилмоқда. Ўзбекистон мустақиллигининг уч йиллиги шарафига "Мустақиллик, экология ва халқ саломатлиги" кўрик-танлов эълон қилиниши билан вилоятда, унинг шаҳарлари ва туманларида унга тайёргарлик ишлари кенг қулоч ёзди. Вилоят қўмитасининг Т. Эргашев раҳбарлигида тузилган ишчи комиссияси ҳамма жойда бу ҳаракатга қўшилганлар, айниқса, корхоналар, хўжаликлар ва маҳаллалар кўп бўлиши учун тарғибот-ташвиқот ишларини авж олдириб юборди.

Ҳозирги вақтда пойтахт вилояти табиат жонкуярлари бор куч-ғайратлари, ақл-заковатларини икки йиллик дастурни амалга оширишга сафарбар этганлар. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг икки йилга мўлжалланган "Экология ва саломатлик" дастури асосида худди шу муддатга мўлжалланган ўз дастурларини ишлаб чиқдилар. Бу ишга шахсан вилоят қўмитаси раисининг ўзи бош-қош бўлди. Шу муддат ичида ҳаво атмосферасини тубдан яхшилаш, сув, ер ресурсларидан оқилона фойдаланиш, ўсимликлар ва ҳайвонот дунёсини ҳимоя қилиш, ишлаб чиқариш чиқиндиларидан қайта фойдаланишга эришиш, аҳолига тиббий хизмат кўрсатишни яхшилаш ва бошқа шу каби мақсадларга мўлжалланган 122 тадбирни амалга ошириш назарда тутилган.

Вилоятимизда табиатни муҳофаза қилиш, демак, кишилар саломатлигини яхшилаш, айниқса, келажак авлоднинг соғлом бўлишини таъминлашга қаратилган ва бевосита Турғун Эргашевичнинг фаол иштирокида амалга оширилаётган бундай хайрли ишларни яна кўплаб санаш мумкин.

Бугунга келиб олтмиш баҳорни қаршилаган Т. Эргашев ўз ишига сидқидилдан берилганлиги, вазифасига виждонан ёндошиши, айниқса, табиатни севувчи, унинг бойликларига бефарқ қаровчиларга нисбатан муросасизлиги билан кўпчиликнинг ҳурматига сазовор бўлган. Шунинг учун ҳам уни мавлуд куни билан табриклаб, қалб сўзлари битилган мактублар кўплаб келмоқда. Биз ҳам бу табрикларга қўшиламиз.

Ж. РОҲАТОВА,
"Соғлом авлод учун" ҳукуматга қарашли бўлмаган халқаро хайрия жамғармасининг Тошкент вилояти бўлими директори

Муҳаррир ўринбосари
Р. УМАРОВ

ЭЪЛОН

"МАҲАЛЛИЙ САНОАТ" давлат корпорациясига қарашли
Товоқсой маиший киме ишлаб чиқариш бирлашмаси негизида
жорий йилнинг 1 мартидан
ТОВОҚСОЙ "ИСТИҚБОЛ" ҲИССАДОРЛАР ЖАМИЯТИ тузилиб рўйхатдан ўтказилганлиги ва муҳри ўзгарганлигини
МАЪЛУМ ҚИЛИНАДИ

"ТОШКЕНТ ҚУРИЛИШ" корпорациясининг ҚЎЙЛИҚ НОРУДА ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛЛАРИ ЗАВОДИ
қуйидаги мутахассисларни
ДОИМИЙ ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ
СИРҒАЛИ ЦЕХИГА: Т-130 ва Т-330 бульдозерларининг 5-6 разрядли машинистлари. Ўртача ойлик маош 350-400 минг сўм-купон. Иш 3 сменали. Хизмат кўрсатадиган автобус бор. Ёлғиз кишиларга ётоқхона берилади.
ЧИНОЗ ЦЕХИГА: Т-130 ва Т-330 бульдозерларнинг 5-6 разрядли машинистлари; электр экскаваторларнинг 5-6 разрядли машинистлари ва уларнинг ёрдамчилари. Ўртача ойлик маош 350 минг сўм-купон. Иш 3 сменали ва графикли (темир йўл билан боғлиқ).
Мурожаат учун манзил: Тошкент шаҳри, Қўйлиқ норуда қурилиш материаллари заводи — "Тўёна" кўчаси, 1 (68, 23, 15, 81, 110, 99, 45, 104, 177-автобуслар, 5-трамвайнинг "Қўйлиқ" бозори" бекати).

"Тошкитоб" ташкилоти жамоаси 48-дўкон мудири
Манзура ЭГАМБЕРДИЕВАнинг
бевақт вафот этганлигини чуқур қайғу билан маълум қилиб, марҳуманинг оиласи ва яқинларига таъзия изҳор қилади.

Тошкент вилояти ҳокимлиги ижтимоий таъминот бошқармаси жамоаси Бекобод тумани ижтимоий таъминот бўлимининг собиқ мудири, "Ўзбекистонда хизмат кўрсатган иқтисодчи", маҳаллий аҳамиятга молик шахсий пенсионер
МАЪМУРҚУЛ ХОЖИҚУЛОВнинг
вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Тошкент ҳақиқати
Муассис: Тошкент вилояти ҳокимлиги

БИЗНИНГ МАНЗИЛ: 700000, Тошкент, ГСП, Матбуотчилар кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОН: хатлар ва оммавий ишлар бўлими 334-048

Руйхатдан ўтиш тартиби N 8. Буюртма Г—893. 20970 нусхада босилди, ҳажми — 2 босма табоқ. Офсет усулида босилган, қоғоз бичими А—2

• Эълон ва билдиришлар кечиктирилмай чоп этилишин кафолатланади.
• Факт ва далилларнинг ҳаққонийлиги учун мақолалар муаллифлари масъулдирлар.
• Фойдаланилмаган мақолаларга ёзма жавоб қайтарилмайди.